

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 158. szám
1940. július 17., szerda

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvénytiszviselési bejegyzési szám: 10/1—1938.

Románia kilépéséhez

Az Aradi Közlöny számára írta:
Jakabily Elemér dr.

Manoilescu külügyminiszter a sajtó képviselői előtt néhány napja a következő nyilatkozatot tette:

„Románia kilépésével a Népszövetségből, véglegesen lezárul külpolitikánk történetének az a szakasza, amely csak ábrándokon alapult. Minden más látszat ellenére, Románia népszövetségi tagsága sohasem jelentett számunkra hasznot, de a genfi egyezmény mechanizmusa alapján olyan helyzetbe rántott bennünket, hogy a baráti más hatalmak ellen voltunk kénytelenek fordulni. Az európai realizmus megértése alapján Románia jelenlétének a Népszövetségben semmi rációja többé.”

Azt hisszük, a genfi tó partján néhány év előtt épült gyönyörű palotában a semmittevésrel küzdő, még megmaradt néhány tisztviselőt ez az elhatározás nem lepte meg. Mi csoda szenzáció ez ahhoz hasonlítva, hogy immár azok, akik ebben a szervezetben döntő berolást vállaltak, az angolok és franciák, egymás hajóit bombázzák.

A Népszövetség működése kezdetén, egy nagy szállodát bérelt a genfi tó partján, a melynek ablakából a Mont Blanc hófedte csúcsaiban gyönyörködhetek a világ urai. A szálloda butorait sietve elvitték, de a szállodások szelleme ugylátszik az épületben maradt. Ennek megfelelően kitünően kiszolgálták itt a hatalmasokat, a gazdagokat, de kelleniük, akiknek anyagi erejük gyengesége miatt csak szerény igényeik lehettek, az olyan szegénylegényeket pedig, mint amilyenek mi, népkisebbségek voltunk, egyáltalán nem.

Amikor azután a Briand-ok, Benes-ek és a többiek egymást dicsőítése számára már nem volt méltó ez a keret, felépült a világ legnagyobb modern palotája az „Ariana” muzeum és a botanikus kert között.

Ha a világ urai szimbolumnak tekintik ezt, ha — miként a muzeumban — ők is kegyelettel őrzik itt a multak emlékeit, a történelmi jogokat és a népeket és nemzeteket úgy ápolják, mint a botanikus kertben a rövénveket, a hatalmas fákat és kicsiny cserjéket egyforma gondnal, sőt a gyengébbeket még nagyobb szeretettel; akkor ebben a hatalmas palotában a Népszövetség valóban a népek szövetsége lesz és nem a jogtalanságok és ostoba elrendezések biztosító intézete, a népek legkeserűesebb csalódásának színhelye.

Közvetlenül az új palota elkészülte után, a magyar kisebbség egyik képviselője előtt (Avenol, a főtájtár azzal dicsekedett, hogy ennél a palotánál a világon csak egy hatalmasabb akad: a — Vatikán! És e megjegyzéshez hozzáfűzte: „és mind a két épület és a bennük székelő intézmény ugyanabból a gondolatból született.”

A kisebbségi magyar képviselő szerényen jegyezte meg: „Különbség közöttük csak az, hogy a Vatikán-é immaculata, az Önöké pedig nagyon is maculata, nagyon is bünbös született.”

Ezt a bünbös születést a szeretet és igazság keresztvize talán lemoshatta volna, de a Népszövetség — megannyi maradt.

Románia magyar lakosságához!

A kormány és a „Nemzet Pártjának” vezetőségével történt megegyezés alapján magyar testvéreink beiratkozása a „Nemzet Pártjába” később megállapítandó időpontban fog történni. Az erre vonatkozó utmutatások kellő időben tudtul fognak adatul!

Kolozsvár, 1940. július 15.

BÁNFFY MIKLÓS.

a Romániai Magyar Népkeözösség elnöke.

A Romániai Magyar Népkeözösség elnökének fenti felhívása kedden, július 15-án érkezett meg Aradra s így megjelenését megelőzte az a Rador-jelentés, amely egy nappal előbb már hírt adott a magyar népközösségi vezetők küldöttségének bucuresti-i tárgyalásairól, jelezvén, hogy „a küldöttség a magyarságnak a Nemzet Pártjába való beiratkozási módjairól tanácskozott a főtájtárral.” A megbeszélések eredményeként — fűzte hozzá a kommüniké — „Moldovan Victor, a Párt főtájtára, magáéva tette azt a közleményt, amelyet a magyarság vezetői ebből az alkalomból nyilvánosságra hoztak.” A mai felhívás megérkezése így utólag teszi teljessé a számunkra a helyzet képét bár — mint Aradon ismeretes — az itteni Párt a tagozati jelentkezéseket a városi irodában már július hó 1-én

megkezdte és július hó 16-ig az S. Sch és Sz kezdetű nevek jelentkezési rendjét is befejezte. Eddig az időpontig Aradon 7489 román nemzetiségű lakos mellett 2520 magyar nemzetiségű férfi és nő, aradi polgár kérte felvételét a Nemzet Pártjába. Természetes, hogy az eddigi jelentkezések semmiféle vonatkozásban nem jelentik a magyar népközösségi fegyelm áthágását a központi vezetőség tegnapi állásfoglalásával kapcsolatban, annál kevésbé, mert az az állásfoglalás csupán július 15-én következett be. Mindazonáltal bizonyosra vehető, hogy az e niki felhívás utolsó mondatában foglalt utalás szerint a kellő időben tudtul adandó utmutatások kiadása során az aradi helyzet megfelelő módon nyer rendezést, a Párt és a Magyar Népkeözösség közötti létrejött megegyezés szellemében.

Egységesítették az ország gazdasági ellátását

Intézkedések a búza-, hus-, tűzifa- és növényi olaj-készletek biztosítására az egész ország lakossága részére

Bucuresti a nemzetgazdasági minisztériumban Gh. Leon miniszter elnöke alatt nagyfontosságú tanácskozás volt. Ezen résztvettek Strat, Topciu és Nemoianu államtitkárok, Petre Ioan és P. Dinu vezértitkárok, valamint az összes igazgatók a nemzetgazdasági, pénzügyi és külkereskedelmi minisztériumokból. Leon miniszter a konferenciát bevezető beszédében kifejtette azt, hogy a tanácskozás célja az összes hazai gazdasági problémák egységesítése és egységes vezetés alatt történő elintézése. A bizottság már

első ülésén fontos teendőket intézett el. Így megállapították a buza, hus, tűzifa és növényi olaj racionalizálásának tervét, hogy ezekkel a fontos elsőrendű közszükségleti cikkekkel megnyugtató módon legyen ellátva a lakosság. A bizottság az aratással kapcsolatban, a huzakereskedelmre vonatkozólag is kidolgozott egyes rendelkezéseket. A nemzetgazdasági miniszter elnöke alatt lefolyt konferencián hozott határozatok rendeletek formájában fognak közelebből megjelenni.

Kormánysegítség Délbukovina lakosságának

Bucuresti, Strat a nemzetgazdasági minisztérium államtitkára Leon miniszter megbízásából végiglátogatta Burdujeni, Suceava, Campulung—Bessarabesc, Radauti, Vatra Dornei, Dorohoi valamint még több bukovinai megyét és járást. Az államtitkár jelentést tette magának az ottani területek lakosságának élelmiszerellátásáról, az elsőrendű szükségleti cikkek tartalékairól és megállapította, hogy a leginkább hiányzó élelmiszer a katonai és polgári hatóságok tevékenysége között, a polgári lakosság pedig, nyugalomban, fegyelmezettséggel és bizakodással végzi munkáját. Különös nagy gondot fordítanak a lakosságnak búzával, liszttel, sóval, olajjal, szappannal, cukorral és zsírral, valamint hússal való ellátására. A nemzetgazdasági miniszter intézkedésére tegnap Radauti megyébe 10 vagon kukoricát, míg ma Campulung megyébe ugyancsak 10 vagon kukoricát szállítottak a lakosság számára. Suceava megyébe megfelelő munkásokat is kivezényeltek a különböző munkálatok elvégzésére, a hegylakosok

számára pedig minden könnyítést megadták, hogy a tűzifatermelést meggyorsítsák. A nemzetgazdasági miniszter államtitkára nagyobb pénzügyi segítséget is folyósít a menekült tisztviselők s polgári lakosság számára, nemkülönben a bukovinai lakosság ama rétegének, mely erre sürgősen rászorul.

A német sajtó Manoilescu nyilatkozatáról

Bucuresti. Az egész hétfő reggeli német sajtó Manoilescu Mihai külügyminiszternek a Német Távirati Iroda bucurestii munkatársának adott nyilatkozatával foglalkozik. A német sajtó vezető-organumai elismeréssel állapítják meg, hogy a román külügyminiszter mennyire szabatos nyíltsággal foglalt állást a legkonkrétebb formában az új európai orientáció mellett. Romániának a Népszövetségből történt kilépését örömmel veszi tudomásul a német sajtó, mert az igazi román nemzeti szellem és népi politika már régen idegennek érezte a maga számára a népszövetségi intéz-

ményt. Manoilescu nyíltan beszélt — írják a német lapok — amikor leszögezte, hogy Románia politikája kizárólag a német birodalom politikájához alkalmazkodik és Németország és Románia között a baráti együttműködés egy el nem muló érvényű kell, hogy legyen. Romániát erre az új utra az egész közvélemény evontetű érzése nemcsak politikailag irányította, hanem a történelmi logika és a földrajzi determináció szellemi téren is csak ide utalhatja. A külügyminiszter beszédéből meglepődéssel olvassa ki a német közvélemény, hogy Európa e részén Románia az élet normalizálásának és a nyugalom fenntartásának előharcosa kíván lenni a tengelyhatalmak által elképzelt és megszervezett új szellemben.

Menekültek a királyi alapítvány lakóházaiban

Bucuresti. Ófelsége, a király legmagasabb óhajának megfelelően a királyi alapítványok az állami muzeumokat és az alapítvány műhelyeit, valamint lakóházaikat a menekültek rendelkezésére bocsátotta. A királyi alapítvány lakóházaiban a menekültek ingyenes lakást, világítást és vizszolgáltatást kapnak. Élelmezésüköri külön gondoskodnak. Az alapítványok igazgatósága arról is gondoskodik, hogy a menekültek régi mesterségüknek megfelelő foglalkozáshoz jussanak. Így az alapítvány textilműhelyei a menekülteket különböző szerszámokkal és nyersanyagokkal látják el és az egyes munkacsoportokat úgy állították össze, hogy lehetőleg egy falubeliek legyenek együtt.

Miniszterek munka kihallgatása

Bucuresti. Ófelsége főudvarnagyi hivatala jelenté Ófelsége, a király július hó 16-án, délelőtt munkakihallgatáson fogadta Ion Gîurgu miniszterelnököt, Manoilescu Mihai külügyminisztert, Stan Ghitescu munkügyi minisztert, dr. V. Gîomoiu egészségügyi és népióléti minisztert és dr. V. Grîba igazságügyminisztert. Déli 12 óra 45 perckor Nicolaescu Alexa, tartalékos tábornok, mint állami vezérelőnör letette az uralkodó kezébe a hivatalos esküt.

Közlemény az elköltözésről

Temesvárról jelentik: A temesi helytartóság hivatalosan közli: Azok, akik az orosz uralom alá

jutott Pesarábia, vagy Északbukovinába kívánnak átköltözni, ingóságaikon kívül személyenként 2000 lei készpénzt banklevelekben vihetnek magukkal. Tilos ércpénzt, aranyat, ezüstöt, vagy ékszert magukkal vinni.

Pacha Agoston dr. megyéspüspök adománya

Temesvári munkatársunk jelenté: Pacha Agoston dr., temesvári római katolikus megyéspüspök a maga és a központi pápáság nevében a beszarábiai és északbukovinai menekültek segélvalójára huszonnégyezer leit ajánlott fel.

Sidorovici parancsnok szemleutja

Bucuresti. Teofil Sidorovici, az Országország legfőbb parancsnoka a mai nap folyamán több olyan közintézményt látogatott meg, ahol országorok foglalatostkodnak. Így meg szemlélté a bucarestii pénzügyigazgatóságot, ahol 62 országor, a nemzetgazdasági miniszteriumot, ahol 72, a pénzügyminiszteriumot, ahol 320, a CAM-t irodáit és üzemeit, ahol 177 országor dolgozik. A főparancsnok mindentütt meglepődését fejezte ki a látottak fölött.

Teljes a rend az országban

Bucuresti. Hivatalosan jelentik a következőket: Egyes államhatáron túli rádióállomások, valamint a hatóságok által jóismert belföldi hírtérjesztő központok rémhírei ellenére hivatalosan megállapítják, hogy az országban semminemű rendellenesség nem volt és nincs. A kormány teljes erejével megakadályoz minden a rend meg-

Londonba küldi az USA a megszállott területekről követségeit

Washington. (Rador.) Az Egyesült Államok tovább folytatják külön és független politikájukat a Távolkeleten — jelentette ki Cordell Hull az újságírók előtt — akik kérdést intéztek hozzá azon forgalomba került hírek felől, amelyek szerint Amerika békét akar közvetíteni Kína és Japán között. Az újságírók megérkezése előtt Hull kihallgatáson fogadta lord Lothiant, de semmi jel nem mutatja azt, mintha a távolkeleti helyzetről folytatna megbeszélést közöttük.

bontására irányuló anarchizáló szándékot, vagy a zavarosban halászni akarók kísérletét. A kormány a rádióhullámokon át érkező rágalmakat energikusan visszautasította. Románia méltóság teliesen viselte el nagy nemzeti fájdalomát, semmilyen belső zavar nem hozott disszonanciát az állam életébe. A román nép hite és bizalma erős azoknak a kötelességeknek teljesítésére, amelyeket az ország jövője és a történelem igazsága számára kijelölt.

A propaganda-miniszterium hivatalos adatai Dobrudzsa lakóiról

Bucuresti. A budapesti rádió a Pesten Lloyd levelezőjének jelentése alapján azt közölte hallgatóival, hogy Dobrudzsa lakosságának 80 százaléka bolgár. A tudósítónak ez az állítása valótlan. Az 1930-ban megtartott népszámlálás a két régi dobudzsai megyében megállapította, hogy itt 66,2 százalék a román lakosság, 8,9 százalék a bolgár lakosság, a többi pedig török, tatár, német, görög és más nemzetiségű. Az úgynevezett Ujdobrudzsa-ban, mely a bolgár sajtóhadjárat központjában áll, a bolgár lakosság száma 37,9 százalék. Az 1940. január elsején megtartott népszámlálás az egész Dobrudzsáról a következő adatokat állapította meg: összlakosság 923 ezer 830 fő, ebből 455.673 román, 207.684 bolgár, 260.469 török és más nemzetiségű. A százalékos arányszám: 49,3 román, 22,5 bolgár, 28,2 más nemzetiségű. Ebből tehát megállapítható, hogy Dobrudzsában a románok száma a bolgárokkal szemben óriási többségű.

Hull bejelentette azt is, hogy Bullitt franciaországi nagykövet utban van Washington felé, mert megbeszéléseket kell folytatnia, miután közeledik az időpont, amikor a németek által megszállott országokból vissza kell hívni az amerikai diplomatákat. Hull kijelentése arra engednek következtetni, hogy ezeket az amerikai diplomatákat Londonba fogják küldeni, hogy a menekült kormányok mellett foglalják el állomáshelyüket.

Ki volt az édesanyja?

Irta: Szederkényi Anna

...Néha nagyon szomorú meséi az élet.

A bilincs oda volt kapcsolva a csuklójára. A fényes szuronyokon megcsillant a nap meleg sugara. Az arca szinte gyerekes volt még. Nem régen lakhatta a legmagasabb szobát: a börtöncellát. Nem régen lehetett még a legkeményebb keménység a fejealja, már tudniük a lekiismertfurdalás. Az arcát még nem szivta meg sem a téptenség, sem az álomtalanosság. A beszédés árok még nem árkolódta a szája mellé. Még nemrégén lehetett fogásban.

A fiatalembert a börtönörök kísérték.

A bilincs rátapadt a csuklójára. Ugyan mit féje bünt is követkehetett el az a fiatalember? Nagyön vigyáztak rá a kísérői. Még nagyön fiatal volt. Az ember azt gondolta, amikor ránézett, nincs is messze az idő, amikor még odabujt az édesanyja mellé estéknént és lehajította a fejét az anyja ölébe. Ugyan ki lehetett az édesanyja? Olyan volt-e, hogy nem sajnálta sem a szivét, sem a száját, sem éjjel, sem nappal. Jobban szerette-e önmagát, mint a családját, mert ha „magaszeretű asszony“ volt, mint a mi falunkban az a bizonyos Erzi nevezetű, akkor nem csoda, hogy a fiát bilincsbe törve vezetik. Milyen is volt az az Erzi, az a szépasszony?

Az csak olyan volt, hogy a virágját babusgatta, a muskátlinak mindig husos és kővér volt a leveje, a gyereke azonban vékonyosontu volt, ierverte a lábáról még a szellő is. Ropogós, vasajt szoknyája volt Erzinek, sok csipkefodor játszadózott mindig körülötte, de egyetlen gyermekének majd beszakadt a melle, amikor köhögött, az orcája pedig sápadt volt, mint az elevenholtinak.

Magaszeretű asszony. Lehetséges, hogy ennek a fiatalembernek is mostohan mértek a faláját, kellejtenit hallgatták a szavát.

Ki tudja, ki volt az anyja annak a fiatalembernek? Megtanította-e a két kezét összetenni és áhívtatosan imádkozni? Rágazította-e a száját idejében, hogy ki tudja mondani: „édes“. Amikor a

bölcsőjét ringatták, dajolták-e neki altató nótát? Milyen volt a sorsa annak a fiatalembernek? Vezeték-e kézenfogva az iskolába? Lovagoltatta-e a földén az édesapja? Épített-e homokvárát, uszított-e papírcsónakot, csörgő paták vizén? Milyen lehetett a gyermekkor? Mit ültettek el a szivében azok a régi napok, régi esztendők? Ha lehunyta a szemét, ugyan mit látott? Voltak-e kedves emlékei, napsütötte mezőkre visszaálmodhatta-e magát, hogy el tudja viselni felnőtt korában a háborzongató viharokat?

Ugyan ki volt az édesanyja?

A szobanlevő fiatalember megölte az édesanyját. Nem is egészen tíz pangóért. Az édesanyja nap számas asszony volt. A fiára dolgozott egész életében. Ebből a pénzből a fiának akart venni szőp, fehér vászonkabátot... A fiu nem tagadta tettét...

Ki tudja szánítani az élet az emberek szivét, hogy olyan lesz a sziv, mint a csonttá aszalódott, szikes föld. Ugyan ki látta a terméketlen, rideg földet, amikor kiveri a szik? Ha nagyon messziről nézi az ember, olyan az a föld, mintha fehér víz remegne, reszketne rajta szünös-szüntelen. Pedig nincsen ott víz, csak a föld tajtkoztatja ki magából azt a reszkető, elriasztó, idegenszerű fehérséget. A meghasadózt, megrenedezett föld.

Az embersziv néha olyanná lesz, mint a szikes föld. Megszaggaszítja a sors csapása. Egyik szerencsétlenségéből a másikba zuhan bele, még az ág is huzza. Nincsen nyugovása, sem éjjel, sem nappal. Mindig üti-vágja szerencsétlen végezte. Csak hajszolja, csak nyuzza, nem hagyja békén soha. Nyakában ül a gond és mindig sarkantyuzza. Már véres a sarkantyú, de azért újra és újra belesnyomja a szerencsétlennek az oldalába azt a sarkantyút a szörnnyű lovas. Nem csoda, ha a sziv olyan lesz, mint a szikes föld.

Nem terem meg benne a szép szó és klszárad talán még a szive is az irgalmasságnak. Dehogy is szárad ki, csak rárétegeződik az avar. A jóság, a szeretet mindig mélyebbre, nagyon mélyre húzódik.

Ilyesmire kell gondolni, amikor hirt kerekedik annak, hogy valahol egy anya olyan nagyön meg-

verte a gyermekét, hogy szegény — szegény kis-lány belepesztült a verébe.

Hogyan is történt? A kezébe olvasta a gyermeknek az édesanyja a pénzt, elküldte a boltba, hogy hozzon háza lisztet és még néhány apróságot. Bizonyára úgy takarékoskodta össze a néhány garast az az asszony. Talán csirkét adott el, vagy pár tojást, lehet az is, hogy a tejét vonja el a gyerekeinek a szájától.

Be kellett osztani a pénzt, mert ritka vendég az sok tanyai házban. Száz heje is van, ha akad belőle kevéske. A gyerek elment, elhozta az édesanyjának, amit ráparancsolt. A rábizott pénzzel azonban nem tudott elszámolni. Ujra és újra összeadta, de néhány krajcár még mindig hiányzott. Ezért történt a verés.

Néhány krajcár.

Kimondani könnyű, de mennyire segítségzhatta már az élet azt az anyát, aki irgalmatlan nagyöket tud ütni a gyereke gyenge testére, amiért hiányzott néhány krajcár. Biztosan nem szánta olyan neheznek azt az ütést. Talán nem is tudta, hogy mennyire fáj. Ha lehetnéne, odadná a fej karját érte, kitépné a helyéről, csakhogy meg nem történtté tegye az egészet. Nem gondolta meg, hogy mit cselekszik. Az anya nem tud olyan nagyot ütni, amikor megteszi, valaki más lakik benne. Az ismeretlen, idegenarcu keserőség. Az anyaföld nem sziket akar teremni. Nem azt akarja ki-venni magából, hiszen nem az a rendeltetése. Virágokat, szép lombos fákat, mézizű gyümölcsöket, szőlő szőlőt, mosolygó almat, aranysárga buzát szeret dajkálni az anyaföld. Mégis megtörténik vele, hogy a szik reszket fölötte.

Az anyasziv szeretni szeret. Az anyasziv mindig csak jó akar lenni. Megtörténik azonban, hogy kifordítja az élet önmagából. Nem tudja, mit cselekszik.

Néhány krajcár és véres könnyeket srt egy gyermek. Az ember hallja a hirt és elgondolkodik. Az élet borzasztó slvár tud lenni. Az embernek fölül kell mutatni önmagát, mindig csak szeretni, mert a megtörténtet már nem lehet meg nem történtté tenni...

Ultimátumot intéznek Angliához a tengelyhatalmak?

Egyre nagyobb a feszültség a szigetországban — Nagyértékű angol kőolaj-berendezések semmivé sültek meg Haifa bombázásakor
Leszereli az angol kormány Egyiptom hadseregét

Zürich. (Rador.) A Neue Züricher Zeitung római tudósítása nyomán nagy feltűnést keltő cikket ír. A cikk szerint a nagy offenzíva megindulása előtt a tengelyhatalmak Angliával ultimátum-szerűen közölni fogják az utolsó békefeltételeket. A békeajánlat megtétele előtt, mint azt a svájci lap római tudósítója feltétlenül megbízható forrásból megtudta, Ciano gróf olasz külügyminiszter újabb tanácskozások lefolytatása céljából ismét Berlinbe utazik.

Leszereli az angol kormány Egyiptom hadseregét...

Róma. A Messagero athéni jelentése szerint az elmúlt napokban Kairóból olyan értesülések érkeztek, hogy az angol kormány az egyiptomi kormányt az egyiptomi hadsereg leszerelését és a hadianyagoknak az angol csapatok számára való átadását javasolta. Közismert

dolog, hogy az egyiptomi hadsereget az angolok szerelték fel. A lap szerint Anglia azért akarja leszerelni az egyiptomi hadsereget, hogy könnyebben rákényszerítse az országra akarátát és hogy Egyiptomot minden önállóságától megfosssa.

Az egyiptomi hadsereg letagyverzésének következményei

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung foglalkozva az Olaszország és Egyiptom között fennálló jelenlegi viszonytal, megállapítja, hogy Halifax külügyminiszter nem mondott igazat, amikor azt állította, hogy maga az egyiptomi nép kérte a kormány lemondását, hogy ezáltal az Angliával szembeni kötelezettségeinek eleget lehessen tenni. Az egyiptomi népnek és Faruk királynak semmi oka sincs rá, hogy Anglia segítségére siessen mert Egyiptomnak a brit kormány által kért leszerelése az ország lealacsonyítását jelenti.

A brit parancsnokság egyébként a Líbia elleni harcokban használja az egyiptomi támaszpontokat. Ez a tény Olaszország részéről ellenintézkedéseket eredményezett, amelyekről az olasz kormány szívesen lemondott volna. Ezt különben Mussolini miniszterelnök még a háború megüzenésekor kijelentette. Ha azonban az egyiptomi kormány megengedi támaszpontjainak felhasználását, úgy nem Olaszország lesz felelős azokért a következményekért, amelyek ebből a helyzetből adódnak. (Rador.)

Gayda elkezdte „az utolsó roham” előtt

Róma. Gayda a Giornale d'Italia-ban vezércikket írt, amelynek címe: „Az utolsó roham előtt”. Gayda szerint a tengelyhatalmak módot nyújtanak Angliának arra, hogy teljesítse a vele szemben felállított követeléseket. Végezze el utolsó számadását és válasszon a meghódolás vagy a legkeményebb háború között. Ez a háború nem fog évekig tartani, hanem csak napokig és néhány óra alatt olyan pusztulást hozhat, hogy az végez Anglia hatalmával.

Fejvesztettség Angliában

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma arról a teljes fejvesztettségéről és demoralizáltságról ír, ami Angliában uralkodik. Az angol propaganda igyekszik egvensúlyozni az országban uralkodó nagy nyugtalanságot és defetizmust. Legjellemzőbb az angol rádió tegnapi felszólítása, amit az angol közvéleményhez intézett a következő szavakkal:

— „Ha már feltétlenül beszélni akartok, csak a győzelemről beszéljétek!”

A Livornóban megjelenő Telegrapho című lap vezércikkében a legújabb angol védekezési rendszerrel foglalkozik, amelyet a német támadásokkal szemben létesítettek. Az angol kormány ugyanis elrendelte, hogy Közép-Angliában valamennyi utjelző táblát eltüntessenek, nehogy a német ejtőernyősök, vagy motorkerékpárosok azok révén tájékozódhassanak. Az olasz lap megjegyzi, hogy egyrészt nevetségesen naiv az angol kormányt az ez a védelmi intézkedés, másrészt az országuti forgalomban már eddig is súlyos zavarokat okozott. A német csapatoknak írja a Telegrapho, nincsen szükségük az angol utjelző táblákra, miután azok pontos térképekkel felszerelve érkeznek majd a szigetországba.

A német „mérgegázak és az ötödik hadoszlop” legendája

Róma. (Rador.) Az olasz sajtó csatlakozik a német sajtónak felháborodásához ama angol propagandával szemben, miután a német

üzemekben 21 órás napi munkával mérgező gázokat állítanak elő, amelyeket az Anglia elleni offenzívánál akarnak felhasználni. Az olasz lapok hangoztatják, hogy a háború eddigi története bebizonyította, miszerint Németországnak nincsen szüksége mérgező, vagy fajtó bombák használatára, mert a diadalmas német hadsereg Nagybritanniában is le fog győzni minden elébe tornyosuló akadályt az eddigi harci eszközök felhasználásával.

Washington. (Rador.) A Washington Post az úgynevezett „ötödik hadoszlopról” vezércikket, amelyről megállapítja, hogy tulajdonképpen nem egyéb, mint kitalált legenda. Ugyanakkor azonban hozzáfűzi, hogy ezzel az „ötödik hadoszloppal” kapcsolatos hírek nagyon károsak az amerikai erkölcsi felfo-

London nem nyílt város többé!

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma mai vezető cikkében megállapítja, hogy Anglia uralmának legválságosabb óráit éli. Az angol kormány vezetőinek legutóbbi nyilatkozatai arra mutatnak, hogy maek is tisztában vannak országuk kétségbeesett helyzetével. Különösen erre mutat Churchill miniszterelnöknek az a legutóbbi véleménye, hogy Londont szükség esetén házról-házra védik és nem törődnek azzal sem, hogy a világváros a végén romhalmazzá válik. Ez különösen érdeklí Németországot és ebből Berlinben azt a következtetést vonják le, hogy London nem tekinthető

tovább nyílt városnak. De érdeklí ez az angol főváros lakosságát is, amelynek számára ezek szerint nincs más választás, mint a halál. Európa ma már a szárazföldi államok egységes tömbjévé alakult át, amelynek mostani korszakát új szellem hatja át. A brit birodalom, ha folytatni akarja a háborút, elpusztul és semmi esetre sem tudja meggátolni azt az áramlatot, amely Európában uralkodni fog. Német politikai körökben is az a vélemény, hogy Londont lehetetlen tovább nyílt városnak tekinteni.

Mit jelent „uccáról-uccára harcolni” — 1940-ben?

Róma. A Stefani-iroda jelent: Newyorkból érkező jelentés szerint a Newyork Herald Tribune kifejtette, hogy Churchill angol miniszterelnök beszédéből nagy lehangoltság és az önbizalom hiánya állapítható meg. Az angol miniszterelnök — állapítja meg a Stefani-iroda — nem bizik a hatásos védelemben és ezért hangoztatta, hogy kész a védekezés érdekében feláldozni és felperzselteni a fővárost. A Stefani szerint az angol főváros nem kerülheti el végzetét, ha ellenáll. Az angol mi-

niszterelnöknek nincsen igaza abban, — írja az újság — hogy London elnyelhet egy egész ellenséges hadsereget. A modern háború bebizonyította, hogy a nagyvárosokat nem a gyalogság és nem is tüzéség támadja, hanem a légihaderő. Varsó példája kellően igazolja, hogy egy hatalmas légihaderő a legnagyobb várossal is könnyen végez. Nincsen szükség uccáról-uccára és házról-házra terjedő küzdelemre. A pusztulást elvégzik a repülőgépekről ledobott bombák.

Anglia dominiumain tolytatja a háborút

London. Alexander, a brit admirális első lordja Amerikának szánt rádióbeszédében kijelentette, hogy a brit szigetek, mint támaszpontok elsőrendű fontosságúak. Végső esetben Anglia a harcot a dominiumokban folytatja,

a győzelem idejét azonban rendkívül megrövidíthetik, ha a brit szigeteket továbbra is tartani tudják. Anglia nemcsak önmagáért, hanem Amerikáért is harcol.

Megsemmisültek Haifa angol olaj-berendezései

Rómából jelentik: A kedden kiadott olasz hivatalos harctéri közlemény megállapítja, hogy a tegnapi jelentésben közölt brit torpedóromboló elsüllyesztése annak a szerencsés talákozásnak eredménye volt, amely egy olasz tengeralattjáró és hat ellenséges hadihajó között történt. Az olasz tengeralattjáró nyomában megtá-

madta a hadihajók között levő torpedórombolót, amelyet el is süllyesztett.

Az olasz repülők kedden bombázták Haifa környékét, ahol az angol hadsereg számára rendkívül fontos kőolajberendezések találhatók. A repülők megtámadták a finomiókat és egyéb berendezéseket. Több he-

gásra és aláaknázzák az USA egyébként nyugodt közvéleményét.

Churchill beszédének ridog visszhangja Vichyben

Vichy. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az angol miniszterelnök vasárnapi rádióbeszédének Franciaországra vonatkozó részét Franciaországban a lehető legridegebben fogadták. Kiemelik francia körökben azt, hogy a hajóhad elien elkövetett támadásra semmiféle komoly kimagvarázkodást nem tett az angol miniszterelnök. Churchill jóindulatot hangoztatott Franciaországgal szemben és ugyanakkor megsemmisítették a francia hajóhadat, a kereskedelmi flottát pedig elfogták.

Elélmiszernehézségekkel küzd Francia-Marokkó

Tanger. (Rador.) Francia Marokkóban a helyzet egyre súlyosbodik. A nehézségek főként az élelmiszerellátás terén mutatkoznak. Francia Észak-Afrika a fegyverszünet megkötése óta ugyszólván teljesen el van vágva a világtól és így természetesen az élelmiszerbeszerzési forrásoktól is, mert az angol hadihajók áttörhetlennek látszó blokádnál tartják. A francia hatóságok minden erőesztést megtesznek arra, hogy legalább a fehér lakosság jusson élelemhez.

URANIA: Nagyjelmezt színháza. Tel.: 12-32.

MA PREMIER! 5, 7.15, 9.15 órákor

WALLACE BEERY

legmeghatóbb és legszebb filmje, a

RAZZIA

A testvéri, baráti és apai önfeláldozás filmje. — A METRO-FILMGYÁR pályadíjat nyert filmremek! Legújabb háborús UFA hirdók!

Ilyen robbanásokat és tűzeket idéztek elő. A hatalmas lángnyelveket a távozó olasz repülők még messziről is jól látták. Tebruk vidékén az angolok kezdtek légtámadást, eredményt azonban nem tudtak elérni. Egy repülőgépet lelőttünk, míg személyzete fogságba esett. Délkeletafrikában az olasz csapatok elfoglalták Sufeile, Jerkala és Danissa helységeket, úgy hogy Kenya irányában a frontot 300 kilométerrel megrövidítették. A Rudolf-tó vidékén egy ellenséges támadást a benszült lakosság segítségével visszavertünk. (Rador).

Leszereinek a franciák a gyarmataikon is

Rabatból jelentik: A Stefani olasz hírnagyoknál közli, hogy az északafrikai legfőbb francia parancsnokság kérte a tuniszi, algiri és a marokkói katonai parancsnokságokat hogy a francia csapatokat szerezék

Ujjáépítik Hollandiát

Amszterdamból jelentik: A DNB közli, hogy a holland hadsereg legnagyobb részét leszerelik. Azokat a katonákat akiket a jelenlegi körülmények miatt nem tudnak lakóhelyükre visszaszállítani, az ország érdekében történő közmunkáknál használnák fel. Bár Németországnak a nemzetközi jog értelmében a háború befejezéséig módjában állna foglalatokat visszatartani, megengedte, hogy ezeket is Hollandia ujjáépítésének munkájánál felhasználják. (Rador).

Tunisz hűsége Pétainhoz

Vichy. (Rador.) A tuniszi bey táviratban intézett Pétain marsallhoz és ebben biztosítja, hogy maga, mint a tuniszi lakosság nevében a legteljesebb támogatásáról. Marquet belügyminiszter az algiri polgármestertől kapott táviratot és ebben leszögezi, hogy Algir város tanácsának tagjai egyhanguan magukévá teszik a francia belügyminiszter kijelentését és teljes bizalmukról biztosítják Pétaint és a francia kormányt.

Sértetlenek a francia muzeumok

Vichy. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentése szerint a muzeumok megbecsülhetetlen értékű tárgyai teljes épségben vannak úgy a megszállott, mint a meg nem szállott területeken.

Hogyan folyt le Emden angol bombázása

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda szerint az angolok július 14-én azt jelentették, hogy az angol légierők július 13-áról 14-ére virradó éjszaka Emden város ellen intézett támadásuk különösen sikeres volt. Az angol közlés szerint fontos katonai célpontokat, hadianyaggyáratok és rakétárépületeket bombáztak jó sikerrel. Ezzel kapcsolatban német részről megállapítják, hogy a kérdéses időben angol repülők tényleg megjelentek a város felett és a város közepén 36 bombát dobtak le. Több ház összeomlott, 5 ember életét veszítette és tizenhétan megsebesültek, de semmi más katonai jellegű kár nem történt.

Londonból — Kanadába

Róma. A Giornale d'Italia jelenti: Olaszországba érkezett megbízható jelentések szerint, az angol kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy Kanadába helyezze át székhelyét. Rómában úgy tudják, hogy az angol kormány elhatározása otthonában nem okozott nagy örömet, ahol a legutóbbi eseményeket vegyes szemmel tekintik. Kanada hatalmas területén többmillió francia anyanyelvű angol állampolgár él. Ezek között élénk tiltakozást váltott ki az a tény, hogy az angol hajóhad megtámadta és megsemmisítette a francia hajóhad legbúsabb kéréseit. De nemcsak Kanadában fogadták tartózkodással az angol kormány elhatározását. — írja a Giornale d'Italia — hanem az Egyesült-Államokban is kedvezőtlen visszhangot váltott ki az a körülmény, hogy az angol kormány Amerikába költözik át, amivel az angol világhíradalom kormányzásának a súlypontja az Újvilágba helyeződne át. Valószínű — írja az újság — hogy az áthelyezési szándék ellen politikai és gazdaságpolitikai megfontolásokból a washingtoni kormány tiltakozását fogja Londonban bejelenteni.

„Belgium még harcolt, amiódon a szövetségesek már Dünkirchennél voltak!

Washington. (Rador.) A ma reggel megjelent amerikai lapok a Fehér Ház mellett akredidált belga követségnek hivatalos cáfolatát közlik. Az amerikai belga követség visszautasítja az angol propagandának azt a híresztelést mintha Belgium lerögzetését és a szövetséges francia hadsereg bevonulását belgák árulása idézte volna elő. Belgium elpusztulását — mondja a hivatalos cáfolat — nem árulás okozta, hanem a német hadsereg harcá-

szati és taktikai fölénve, de nem utolsósorban az a körülmény, hogy az angol repülők egyáltalában nem részesítették támogatásban a harcoló belgákat. Belgium harcolt — írja tovább a belga követség cáfolata — miközben a szövetségesek már régesrég Dünkirchennél voltak, ahelyett, hogy segítettek volna és ezért határozta el magát Lipót belga király, hogy a további oktalannal vérontásnak elejét veszi és beszünteti az ellenségeskedést.

Újabb eredményes német légtámadások

Berlin. (Rador.) A német vezérfőhadiszállás jelenti: Egyik tengeralattjárónk 26.600 tonna ellenséges kereskedelmi hajótér elsüllyesztését jelenti. Egy másik tengeralattjárónk egy erősen védett hajókaravánból 9000 tonnás hajót lőtt ki. A július 15-én megismélt légtámadások során a La Manche-csatornában haladó kereskedelmi hajóegységekből 3. összesen 18000 tonnányi úrtartalommal rendelkező angol kereskedelmi gőzöst süllyesztettünk el, míg 5 másik ellenséges kereskedelmi gőzös a bombatámadások következtében megsérült. Légierőnk utabban ismét több kikötői berendezést, repülőteret, valamint egy repülőgépgyárat támadtak meg. A dobott bombák sok tüzvészt és robbanásokat okoztak. Az angol repülők Észak- és Nyugat-Németország több helyén bombákat dobtak le, anélkül, hogy kárt okoztak volna.

erő felezi be cikkét Von Schreiber ezredes, ami a német népben él, minden angol támadással szemben sziklaszilárd védelmet alkot.

Változatlanul szivéyes a német-szovjet viszony

Berlin. A német távirati iroda jelenti: Német illetékes körök a legerélyesebben cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Németország és Oroszország között elhidegült a viszony. Hivatalosan megállapítják, hogy a két állam egymáshoz való viszonya változatlanul szivélyes és úgy Németország, mint Szovjetországnak valamennyi vállalt kötelezettségüket pontosan betartják.

Repülőgépgyárat bombáztak Brémában

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelentése beszámol arról, hogy az angol repülőgépek bombázták az elmúlt éjjel a brémai repülőgépgyárat, az osnabrücki municiós raktárakat, a gelsenkircheni fontos üzemeket és berendezéseket, valamint a hamburgi és brémai petroleumfinomítókat. A bombázások következtében nagy tüzek keletkeztek s hatalmas robbanásokat észleltek. Két angol repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

Nő az angol hajóter-veszteség

London. (Rador.) Az angol tengerügyi hivatal összesítő közlemény: adott ki az elmúlt héten történt hajóter-veszteségekről és ez megállapítja, hogy a múlt héten nagyobb kereskedelmi hajóter veszett el, mint az előző héten. A közlemény szerint a német tengeralattjárók és légierők e hét alatt 114.000 tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el, ebből 13 gőzös 73000 tonnatartalommal angol hajóter volt, míg a többi szövetséges illetéges ható volt.

Olasz főlény a Földközi-tengeren

Newyork. (Rador.) Sterling tengerügyi Newyork Timesben az olasz Földközi-tenger főlényéről ír. Megállapítja, hogy az olasz légierő lehetetlenné teszi a gibraltári és alexandriai angol hadihajók mozgási lehetőségét. Az angol hajóegységek — írja az amerikai tengerügyi — képtelenek eljutni a Földközi-tenger középső részére, amely állandó olasz ellenőrzés alatt áll és így az olasz kikötők elleni offenzíva már most teljesen kilátástalannak mutatkozik.

Tökéletes a német passzív légvédelem

Berlin. (Rador.) Von Schreiber ezredes, a birodalmi passzív légvédelem főparancsnoka a Deutsche Allgemeine Zeitungban nagy cikket ír. A főparancsnok a cikkben megállapítja, hogy a Nyugat- és Észak-Németországban megisméltődött angol légtámadásokkal szemben a birodalmi passzív légvédelem tökéleteset és kiválóit nyújtott. Ugyanakkor a német lakosság magatartása sem hagyott kívánnivalót és általános az a meggyőződés, hogy az angol légierők Németországot soha nem győzhetik le. Az ezredes tapasztalatai szerint az angol légtámadások alkalmával a birodalmi lakossága teljes hidegvérrel viselkedett, sőt mi több könnyelműséggel határos nemtörődömséget mutatott. Az az erkölcsi ellenálló

Temesvári munkatársunk jelenti: Marja Alexandru dr. királyi helytartó vezetésével és elnöklése alatt tegnap a helytartóságon közigazgatási értekezlet volt, amelyen résztvettek a temesi helytartóság megyének prefektusai és a mezőgazdasági és munkakamarák képviselői is. Az értekezleten elhatározták, hogy a mezőgazdasági munkák hajaszthatatlan elvégzésére

sai személyesen vizsgálják meg az egyes gazdasági árvizkárait és állapítsák meg mértánvossan az árakat és azoknak megtérítése azután meg is történik. Legnagyobb károkat a temesi helytartóság megyei közül

Arad- és Hunyadmegye gazdasági szenvedték.

A közigazgatási értekezlet végül elhatározta, hogy felszólítja az összes községek és városok vezetőseit, hogy abban az esetben, ha a tisztviselőkarukban valahol üresedés állana be, úgy ezekre a helyekre

az Északhukovinából és Beszarábiából me- neküilt tisztviselőket kérjék.

szükség esetén nemcsak igavonó állatokat, hanem kézi munkásokat is rekvirálnak.

Foglalkoztak az értekezleten a lakosságnak tűzfával való ellátásával is és ezért elhatározták, hogy a vasutól kérni fogják, hogy naponta tűzfaszállításra legalább

százhusz—százötven vagon biztosítva legyen.

A katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak segítendőjevel kapcsolatosan az értekezleten kimondták, hogy az összpontosítottak hozzátartozóinak segítendője

havonta három millió lej fordítanak.

Az árvizkárosultaknak az ügye került ezután szóba és kimondták, hogy a megyék prefektu-

Naponta 120-150 vagont kér a CFR-től a királyi helytartóság Temestartomány tűzifa-ellátására

Kézi munkaerőt is rekvirálnak a mezőgazdasági munkák elvégzésére

CORSO Utolsó nap! 5, 6.15, 7.45, 9.15
 I. Gaül Franci és Franchot Tono
A legutolsó Katalin
 II. Johny Weissmüller
TARZAN és FIA
 Legutóbb UFA háborús híradók!

Olcson és kellemesen üdülhet CASOAIAN!

Felvilágosítás:
Muzsai
ruhaüzletben.

Tataru Coriolan dr. szamosi királyi helytartó nyilatkozata

robbanásról, továbbá a sajtó mai, aktuális feladatairól

„Maguknál mindenki egy-egy Ciano, Ribbentrop vagy Csáky“

Szatmárról jelentik: Tataru Coriolan dr., Szamos-tartomány királyi helytartója, — mint megírtuk — felülvizsgálati körúton járt, amelynek során Szatmáron magához kérette a kisebbségi napisajtó munkatársait is, akiknek nyilatkozatot tett. A királyi helytartó nyilatkozatát B. Dénes Kató, az élénkítő magyar újságíró-kar-társnőnk az alábbiakban adta közre lapjában, amikor az utóbbi napok izgalmas eseményeire vonatkozólag intéztek kérdést a királyi helytartóhoz:

— Nincs ok izgalomra — válaszolta a helytartó. A legfontosabb, hogy a lakosság őrizze meg nyugalomát és ne törődjék azokkal az incidensekkel, amelyek a határon előfordulnak. Ezek politikai kérdések. Mi nem tudjuk, hogy mi a céljuk, de egyet tudunk és ez az, hogy a mai nehéz időkben a társadalmi együttműködés és a nyugalom az egyetlen, amire a legnagyobb szükség van. Önöknek újságíróknak — éppen úgy, mint a hatóságoknak — az legyen a legfőbb feladatuk, hogy ilyen irányban vezessék olvasóikat.

— A polgárok ne politizáljanak. Senki ne legyen sztrátegá és ne magyarázza az eseményeket. Ez nehéz lesz ugyan ezen a vidéken. Maguknál mindenki egy-egy Ciano, Ribbentrop vagy Csáky — mondja nevetve a királyi helytartó. Jobban tudják, hogy azok mit akarnak, mint ők maguk. Három ember összeáll és kész a „ müncheni találkozó“ ... Pedig a legjobb politika a hallgatás. Ezt meg kell tanulnia mindenkinek.

— Ami a határmentén előfordult incidenseket illeti, minden reményünk meg van arra, hogy ezek megszűnnek. Az egyes eseteket egyes bizottságok vizsgálják felül és reméljük, hogy meg is oldják, meg is szüntetik.

— Valamit a kisebbségieknek, Excellenciás Uram — szölt a második kérdés.

— A kisebbségek legyenek nyugodtak és őrizzék meg hidegvérüket. Folytassák életüket a megszokott kereteken belül és kerüljenek el minden agyveretienkedést. A rémhírek is ugye keletkeznek, hogy két egyén politizál össze, esetleg hajbakon és már kész a rémhír: összetűzések voltak az együttlakó népek között. Különben pedig ugye tudom, hogy ebben a városban a hatóságok különös megértést tanúsítanak a kisebbségekkel szemben.

— Meddig marad Excellenciás Ur Szatmáron?

— Még ma el kell utaznom Nagykárolyba. Máramarosi és bánavidéki szemleutamat folytatom a Szilágyságban is. Hanem tudják, mit irjanak meg? és ezt külön kérem... Irják meg, hogy alkalmas volt megtekinteni azt a szomorú látványt, amit az aláaknázott és egy vilámcsapás által felrobbantott técsői hid nyújt. Ezt okvetien irják meg, különben a rémhírterjesztők majd azt fogják mesélni, hogy a hidat bombázták és úgy robbant fel. Pedig magam láttam, hogy a villám tette.

Végül a királyi helytartó bejelentette, hogy a polgári prefektusok visszahívása következtében Szatmár vármegye élére új megyefőnök került. Hasiagan Nicolae tartalékos ezredes személyében. Hasiagan új prefektus egyelőre még Kolozsváron tartózkodik, ott várja be a királyi helytartó visszatérését, hogy letegye kezébe az esküt, majd Szatmára jön és átveszi hivatalát Ardelean Octavian dr. volt prefektustól. Hasonlóképpen új prefektus került Máramarosmegye élére is. Itt Bratan Gheorghe ezredes neveztek ki a megye élére.

A királyi széktartó bucsura nyújtja kezét:

— Önkhöz fordulok, akik újságot írnak és a közvéleményt irányítják. Ne engedjék elhatárolni a közönségen a nyugtalanságot. Irjanak meg mindent, mert így nyugtathatják csak meg e városnak és megvének lakosságát és mert alkotó munkáról és fejlődésről csak bé-

kés és nyugalmas élet mellett lehet szó. Ennek megteremtése a sajtó legszebb feladata.

Tataru Coriolan dr., királyi helytartó ezután Raoul Serban kabinetfőnökkel együtt gépkocsival elindult Nagykároly felé.

B. Dénes Kató.

a román-magyar határc incidensekről, a técsői hid-

Aktiv a külkereskedelem mérlege

Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmi minisztérium hivatalosan jelenti: 1940 májusában Románia behozatala 4 milliárd 121 millió lei volt, míg kivitele 5 milliárd 130 millió lei, ennek következtében a májusi külkereskedelmi mérleg 1 milliárd 9 millió lei erejéig aktív. Január hónapban május hónap végéig Románia behozatala 12 milliárd 535 millió leit tett ki, míg kivitele 17 milliárd 576 millió lei, így tehát az állam külkereskedelmi mérlege az év első öt hónapjában 5 milliárd 39 jeivel volt aktív.

A magyar államférfiak müncheni beszámolója a parlament mind két házának külügyi bizottságai előtt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház külügyi bizottsága ma délelőtt negyed 12 órakor vitéz Imrédy Béla elnökletével ülést tartott, hogy meghallgassa Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter tájékoztatóját a külpolitikai helyzetről. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A bizottság tagjai kivétel nélkül megjelentek, ott voltak a magyar kormány tagjai is, a házelnökség és a külügyminisztérium vezető tisztviselői. Imrédy Béla beve-

zetője után Csáky István gróf mondotta el külügyi exozéját, amelynek elhangzása után a külügyminiszterhez több képviselő kérdést intézett, amelyre Csáky István gróf kimerítő válaszokat adott. A külügyminiszter exozéját és felvilágosításait általános helyeslés fogadta. Utána befejezésül még Teleki Pál gróf intézett néhány szót a bizottsághoz és az ülés déli 13 órakor ért véget. Délután 6 órakor a felsőház külügyi bizottsága tartotta meg ülését.

Lemondott a japán kormány

Totális államrendszert léptetnek életbe Japánban, Konoye herceg vezetésével

Nagyszabású japán támadás készül Hankau kikötője ellen

Tokió. (Rador.) Ma reggel Jonai miniszterelnök elnöklété alatt álló japán kormány benyújtotta lemondását a mikádónak.

Mielőtt Jonai miniszterelnök a kabinet lemondásának bejelentése céljából a császári palotába hajtatott volna, hosszabb megbeszélést folytatott Hata tábornok hadügyminiszterrel. A tábornok közölte Jonaival, hogy a japán hadsereg és hadiflotta főparancsnokai teljesen új és gyökeresen megváltozott politikai orientációt követelnek.

Ugyancsak a mai napon megszűnt a „Seikai“ politikai párt, amely negyvenegy esztendőn keresztül irányította Japán bel- és külpolitikai életét. Japán politikai köreiben a közeli órákban várják az új egységes nacionális katonai párt megalakulását, melynek Konoye herceg, volt japán miniszterelnök lenne a vezetője.

Sanghai. (Rador.) Miatán a japán hadvezetőség és a flottaparancsnokság már hétfőn elhatározta, hogy Hankau kikötőt blokád alá veszi, illetve azok ellen támadást intéz. Kedden reggel a japán hadihajók a szóbanforgó kikötők előtt megkezdtek bevezető hadműveleteket. A japán hatóságok közölték az ott horgonyzó angol kereskedelmi hajók parancsnokaival, hogy nyomban hagyják el ezeket a kikötőket, mielőtt még japán fennhatóság alá kerüljenek.

Tokió. (Rador.) A japán kormány lemondásának részleteivel foglalkozik a japán sajtó és megállapítja, hogy a Jonai kormány lemondásának közvetlen oka az volt, hogy Hata tábornok, hadügyminiszter már két nap előtt demisszionált a kabinetből, a japán fővárosban és politikai körökben uralkodó bizonytalan helyzet következtében. A tábornagy lemondása után Jonai mi-

niszterelnök is elhatározta, hogy az egész kormány lemondását felajánlja a császárnak.

A kedden délután megjelent japán sajtó ugyancsak egyöntetűen Konoye herceg, volt miniszterelnökben látja Jonai tengernagy utódját.

Német katolikus gimnázium felállítását tervezik Aradon

Temesvárról jelentik: Arad-vidéki németységnek régi vágya, hogy az ujaradi állami gimnázium mellett, német egyházi fiú-gimnázium is létesüljön Aradon. A temesvári „Banatja“ mintájára tervezik az iskola megalakítását.

A napokban Pacha Agoston dr. megyéspüspök, dr. Kräuter Ferenc, a romániai német iskolák fejezője és dr. Hans Otto Roth közbenjárta a nemzetnevelésügyi minisztériumban a gimnázium érdekében. Az illetékes minisztérium megadta hozzájárulását a gimnázium létesítéséhez. A minisztérium engedélye következtében Aradon az arad-vidéki német gyermekek részére a temesvári „Banatja“hoz hasonlóan gimnázium nyílik és a nyolcosztályosra tervezett iskolában a tanítás össze megkezdődik. Az első osztályokba már most elegendő jelentkező van, a II., III., IV. osztály őszi tanulmányainak megkezdése bizonyos számú tanuló jelentkezésétől függ. Az iskola mellett internátust rendeznek be a „Banatja“ mintájára, amely a temesvári tanítézetnek, mintegy fiókja lesz.

FORUM filmszínház nyáron is nagy filmeket játszik. Tel.: 20-10.

Ma szenzációs kettős premier!

I. A titokzatos ékszertolvaj

izgalmas gangsterfilm, Douglas Fairbanks Jr. és Valerie Hobson-nal.

II. Tamadás a Földközi-tengeren

Minden idők legaktuálisabb filmje, Richard Greene és Nancy Kelly-vel.

UFA háborús hirdők! — Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órákor.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-31. Szolgonycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj 840 lei // Negyedéves 210 lei
 Féléves 420 // Egy hó. apra 70

Aradi strand-szabályok

A város vezetősége a minden évben megismétlődő befulladások megakadályozása végett, valamint annak érdekében, hogy a városi kezelésben levő népfürdők területén tartózkodó személyek öltözete és viselkedése kifogástalan legyen, rendelkezést bocsátott ki a strandolás szabályozására. A rendelkezést előírja, hogy csak a fürdők közegeli által megjelölt vízterületen beüli szabad fürödni. Tilos kutyát a fürdők területére bevinni. Tilos továbbá a Maros tulsó oldalán levő homokos részt elhagyni és a magas partra lépni. Tilos fényképezőgépet a fürdő területére vinni és a város, a rendőrközpont és a katonai hatóságok külön engedélye nélkül felvételeket készíteni.

A városi strand reggel 8 órától este 9 óráig áll a közönség rendelkezésére. Tízennégy éves aluli gyermekek csak kíséreléssel mehetnek a fürdőbe. A fürdőruhák látványtalan anyagból kell készíteni és olyan szabást kell adni nekik, hogy ne sértsék a közérkölcst. A városi illetékes szervek, valamint a rendőri közegek megtilthatták az ezzel ellentétes fürdőruhák viselését. A női fürdőruhában csak nők és 10 éves aluli gyermekek fürödhetnek, míg a férfi fürdőruhában csak férfiak mehetnek be. A mélyvízi uszodát csak azok a személyek használhatják, akik jó úszók. A fürdő egész területén tilos a labdajáték. A zuhanvázó kabinokban minden személy legfeljebb egy percen át tartózkodhat. Az elvesztett bérletek helyett a fürdőüzemeltetés nem bocsát ki újat, az elvesztést azonnal jelenteni kell a fürdőigazgatásnak, ahol az esetleges panaszokat a panaszkönyvbe be lehet írni. A város csak a pénztárnál letétbe helyeztet értékekért felel. A fürdőigazgatásnak jogában áll, hogy szükség esetén egyes személyeket minden kártérítés nélkül időlegesen, vagy végleg eltiltsa a fürdő látogatásától. A rendelkezést ellenlátásokat az érvényben levő törvényeszkaszok értelmében 50 leitől 1500 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

I. Ferdinánd szobra. Bucuresti. Megirtuk, hogy szeptember 28-án avatják fel Bucurestiben I. Ferdinánd király szobrát, amely Meistrovici világhírű szobrászművész alkotása. Ezzel kapcsolatban most hivatalosan pótlólag közlik, hogy I. Ferdinánd király szobrát a Soseaua Kisseloffen, a Művészetek Paviilonja előtt állítják fel.

Zarándoklat Balcicba. Bucuresti. Julius 18-án lesz két éve Maria anvakirályné halálának. Ebből az alkalomból zarándoklat indul Balcicba, ahol a királyné szíve van eltemetve. Julius 18-án reggel különhajó indul Constantából Balcicba, amely a zarándokokat viszi.

Külvügyminiszteri diszebéd a Nemzet Pártja palotájában. Bucuresti. Manoiiescu Mihai külvügyminiszter és felesége tegnap este diszebédet adott a Nemzet Pártjának palotájában, amelyen hivatalosak voltak a Bucurestiben akkreditált diplomáciai kar tagjai, a kormány tagjai, valamint számos polgári és katonai előkelőség.

Hazautazott a római bolgár követ. Szófia. (Rador.) Bulgária római meghatalmazott minisztere elhagyta az olasz fővárost és Szófiába utazott.

**A KÖZBIZTONSÁGI SZOLGALAT EGY-
SÉGESÍTÉSE ARADON.** Az országos rendelkezések megfelelően, Aradon is megtörténnek az intézkedések a közbiztonsági szolgálatok egyesítésére. A megyei prefektúrán dr. Bajeau Ion prefektus kedden hosszabb megbeszélést folytatott illetékes hatósági vezetőkkel az országos intézkedések gyakorlati keresztülviteléről. Itt írjuk meg, hogy ugyancsak országos intézkedéseknek megfelelően, miután a nyilvános szórakozóhelyek — kávéházak és éttermek — esti záróját éjféltől 1 órában határozták meg, az uccai közlekedést éjféltől fél kettőig engedélyezték. Fél kettő után senki sem tartózkodhat az uccákon. Kivételesen csak rendkívüli esetek képezhetnek, amint azt a vonatkozó rendelkezésben már pontosan meghatározták a hatóságok.

NEM DOBTAK BOMBÁKAT GÖRÖGORSZÁGRA. Athén. (Rador.) Hivatalosan cáfolják azt a külföldi sajtóban napvilágot látott hírt, mintha Görögország nyugati részén ismeretlen nemzetiségű repülőgépek bombákat dobtak volna.

Német hetilap jelenik meg Bulgáriában. Szófia. A jövő héten megjelenik az első német nyelvű hetilap, amelynek címe: Bulgarische Wochenchau lesz. Ugyanebben az időpontban a francia nyelvű La Parole Bulgare terjedelmét 8 oldalról 4 oldalra csökkenti.

**ARADON IS FÉL KETTŐIG LEHET AZ UC-
CÁN JÁRNI ÉJÉL.** Aradra is megérkezett a belügyminiszterium új rendelete, amely a kávéházak és vendéglők záróját éjszaka 1 órában állapítja meg. Ennek megfelelően az uccai közlekedés éjszaka fél kettőtől tart az eddig érvényben volt fél 1 helyett. Az új rend már tegnap életbe lépett. Az örláratok csak azokat fogják feltartóztatni, akik éjszaka fél kettőtől tartózkodnak az uccákon és nem rendelkeznek különleges engedéllyel.

Magyar kutató tragikus halála. Budapest. (Rador.) A Steiani ügynökség jelenti Limából, hogy Révész Györgyöt az ismert kutatót, aki expedíciót szervezett az eltűnt Fawcett ezredes felkeresésére, az északboliviái erdőkben egy indián törzs tagjai megölték.

FEMINA

Még megvadt kollektív darabjait olcsón árulja a d. e. 9-11-ig

Arad, Str. Horia 5.

A magyarországi piarista-rend új tartományi főnöke. Budapestről jelentik, hogy a magyarországi piarista-rendnek új tartományi főnöke van. A magyar kegyes tanító rend vezetőjéül Zimányi Gyulát nevezték ki rendfőnöki rangban.

„Istensegíts!” — életielt adott

„Istensegíts!” egy bukovinai csángószekelev. falu neve. Több száz éves település, római katólikus szekelevy alapítása, akik idemenekültek a vallásghorusz időkben. Most az a hír látta rólik, hogy az északbukovinai csángószekelevy egylete szovjet-hatóság alá kerültek. Az istensegítsek néhányosa, Elekcs Dénes írásával az egyik erdélyi magyar napilap kiadóhivatala most értesítést kapott, melyben kéri a lap további rendes kiadását. Mivel — a Reuter iroda jelentésével szemben — a falu nem került a szovjet uralkodás alá és így életük egyáltalán nem változott. Nem hiába választották a derek szekelevy falujuk számára az „Istensegítsek” nevet: az Ur nem hagyta el őket ezután sem és — reméljük — a továbbiakban is segíteni fogja őket.

A RIASZTÓ HIREK TERJESZTŐI ELLEN. A városi közigazgatás köteletében működő MONT iroda közli: Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy ne adjon hitelt a hamis és riasztó híreknek, amelyek a nagyvételű különböző rendeleteknek megsemmisítéséről szólnak. A közönség felkérte, hogy vegye figyelembe a hatóságok intézkedését, mert azokat, akikről bejósolódik, hogy különböző híreket terjesztenek, feljelentik a rendőrségnek és ügyüket átteszik a katonai igazságszolgáltatáshoz.

Olasz munkás-szállítmányok Olaszországban. München. (Rador.) Holnap érkezik Rosenheimbe egy vonat, amelyen 716 olasz munkás utazik. Ezeket a munkásokat a nagy német üzemekben helyezik el. A másik olasz munkáscsoport Julius 18-án érkezik. A német munkügyi minisztérium és a fasiszta munkásközpontok között megkötött egyezmény értelmében 20 ezer olasz munkást helyeznek el Németországban.

Megoldás

— Tudja. Róza nélkül, a mérlegünk elromlott...

**KÖZIGAZGATÁSI ÉRTEKEZLET A VAR-
MEGYEHÁZÁN.** Kedden délelőtt és délután Baleanu Ion dr. ezredes, megyei prefektus elnökletével megbeszélés folyt a megyei járási szolgabírák és szolgálói főnökök részvételével. Az ülésen különböző folyó közigazgatási ügyet beszéltek meg. Délben Baleanu Ion dr. ezredes-prefektus a szolgabírák és a megyei tisztviselők társaságában köz-
ebéden vett részt.

**Román-magyar vasúti forgalom Bihar-
püspökben.** Budapest felé mintegy két hete szünetel Biharpüspökön keresztül a vasúti személyforgalom. Az utasforgalmat részint Kőtegyánon, részint Arad-Kurticson keresztül bonyolították le s csak a teheráru-forgalom ment keresztül Biharpüspökön. Tegnap újból megindult a vasúti személyforgalom Biharpüspökön keresztül. Egyelőre naponta csak egy vonatpár — személyvonat — halad át a határon, sem a Rapid, sem a gyorsvonat nem közlekedik. Budapest felé Nagyváradról délelőtt feltizenegy órakor indul és Budapestre érkezik délután fél 6 órakor. Vissza indul Budapestről reggel 8 órakor és Nagyváradra érkezik fél 4 órakor.

**BORZALMAS ARÁNYU FÖLDRENGÉS TI-
BETBEN.** Simla. (Rador.) A Reuter jelentése szerint Délkeletben, a Chimpl-völgyben, az áradások alkalmával földrengés pusztított, amelynek kötszáz áldozata van. A szeentes áradat és földrengés több falut elpusztított.

Megsemmisítették Arad új vágóhídi verseny pályázatának eredményét. Bucuresti. A legfelsőbb technikai tanács Gh. Nicolau tanár előterjesztésére megvizsgálta az Aradváros által kiírt pályázatot az új vágóhíd építésére vonatkozólag. A legfelsőbb technikai tanács a vizsgálat alkalmával megállapította, hogy a pályázat nem az előírásoknak megfelelően írták ki és bírálták el. Éppen ezért úgy rendelkezett, hogy a pályázatot megsemmisítsék és újat írjanak ki. E célból egy programot terjesztenek az illetékesekhez, hogy a pályázatot megfelelő módon tartassák meg.

**MEGINDULT A MUNKA A TEMESVÁRI
FESTÉKÁRUGYARBAN.** Temesvárról jelentik: Mint köz tudomásu a temesvári lak. és festékarugyárban nagy tűz pusztított néhány héttel ezelőtt. A gyárépületek csaknem teljesen leégtek. Az újjáépített telepen olyan előrehajadott a munka, hogy egyes osztaályokon már megindult az üzem.

**KITÜNTETETT ORSOVAIK A NÉMET
HADSERGEBEN.** Berlinből jelentik: Orsova városának két híres szülőtte kapott Németországban kitüntetést. Az egyik Fröhlich István vezérőrnagy, egy légiraj parancsnoka, a másik pedig Löhr repülő tábornok. Mindketten a nyugati harcokban elért hőstetteik következtében elismerésül a vaskereszt lovagkeresztjét nyerték el.

**LÉGVÉDELMI KÖZMUNKÁRA RENDELTÉK
KI SZATMÁR VÁROS POLGÁRAIT.** Szatmárról jelentik: A légvédelmi törvény jogot ad a városoknak arra, hogy polgáraikat: férfiakat és nőket egyaránt évente 2 napi közmunkára rendelje ki a légvédelmi célokat szolgáló munkálatoknál. Ezt a kötelezettséget napi 30 leiel, fejenként tehát 60 leiel meg lehet vállalni. Azok, akik nem jelentkeznek munkára, ha felhívást kapnak és a megváltási összeget sem fizetik be a város nénytára. ha a légvédelmi törvény 63. szakasza alapján 6 hónaptól 2 évig terjedő togházzal és 500—50.000 lei pénzbírsággal sújthatók.

Kimutatás a vadász társaságok működéséről. Érdekes statisztikát hoztak a nyilvánosságra. Pontos számadatok elárulják, hogy a Romániában elefánt vadak értéke meghaladja a 270 millió leit. Az országban összesen 1021 vadászegyesület működik 32.110 taggal. Temes megyében van jelenleg a legtöbb vadászegyesület: 112—2410 taggal. Az elmúlt évben Románia területén a következő vadakat ejtették el: 136 sarvasz, 79 zergét, 1843 rőt vadat, 3048 vaddisznót, 1.010.000 nyulat, 38 medvét, 19 hiúz, 28.191 rókát, 246 faldkakast, 18.432 fácánt, 39.996 foglytot, 250.409 firtet, 359.000 különböző vizivadat. Az elmúlt évben területekre került négyháru vadak értéke 130 millió lei a szarvas vadaké 45 millió, a prémekek értéke 95 millió volt. Összesen tehát 270 millió lei értéket képviselnek.

**Társasgépkocsijarat Máramarossziget és Nagy-
bánya között.** A Frontul című, Máramarosszigeten megjelenő napilap jelentése szerint a Máramarossziget — Halmi közötti peage vonalon ideiglenesen felfüggesztették a közlekedést. A vonatjáratok megindítása érdekében tárgyalások indulnak. A Frontulban megjelenő hírel kapcsolatban illetékes körök közölték, hogy a közlekedés másfél napos szünetelés után ismét megindult és zavaralanul folyik. Ugyancsak a „Frontul” írta, hogy Máramarossziget és Nagybánya között újból megindították a társasgépköcsi és tehergépköcsi közlekedést. Egyelőre 4 társas- és 2 tehergépköcsi bonyolítja le a forgalmat. A menetrend a következő: Nagybányáról indul halnapi 4 órakor érkezik Szigetre 7 órakor reggel. Máramarosszigetéről indul reggel fél 10 órakor Nagybányára érkezik déli 1 órakor. Nagybányáról indul délután 2 órakor. Máramarosszigetre érkezik délután fél 6 órakor. Máramarosszigetéről indul délután 6 órakor. Nagybányára érkezik éjszaka fél 12 órakor. A gépkocsijaratok az állomások elől indulnak és a jegyeket a CFR pénztára bocsátja ki.

Tűz a Standard ploesti-i telepén

Bucuresztől jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium a következő hivatalos jelentést adta ki: Július 15-én este 20 órakor a Standard-vállalat ploesti-i telepén tűz ütött ki. A sürgősen meg-ejtett hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tűz előidézésében nem volt szándékosság. Csúpan egy műszerész hanyagsága okozta a tüzeset, mert az egy ismeretlen munkást hagyott ot rövid időre a szolgálat elvégzésére. A kár teljesen jelentéktelen és a termelés sincs felfüggesztve, csúpan egyes kisebb javítások váltak szükségessé.

— ÜZLETNYITVATARTÁSI KEDVEZMÉNY A FÜRDŐHELYEK RÉSZÉRE. Bucuresztől jelentik: A munkaügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben a július 15-től szeptember 15-iki időtartamra a romániai fürdőhelyeken megengedik a kereskedelmi üzemeknek és bodegáknak vasárnap és ünneppapokon a déli 12 óráig való nyitvatartást.

— BELÜGYMINISZTERI RENDELET ALAPJÁN ELBOCSÁJTJÁK A VÁROSI KÖZIGAZGATÁSOK SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ ZSIDÓVALASU TISZTVEISELOKET. A belügyminisztérium rendeletet küldött az ország területén működő közigazgatási hatóságoknak, hogy az alkalmazásukban lévő zsidóvalasú, vagy kikeresztelkedett tisztveiseleket azonnali hatállyal bocsássák el. A minisztérium intézkedése értelmében Arad város vezetősége egy kikeresztelkedett tisztveiseletet, akit csak a közelmúltban alkalmazták, elbocsátotta állásából. A városvezetőség intézkedett, hogy a rendelkezést a községi üzemeknél is hajtásá végre.

— A besszarábiai menekült kereskedők szelvénye. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara tudvalevőleg mozgalmat indított a besszarábiai és északbukovinai menekült kereskedők és iparosok segítéseére. A mozgalom bele kívánja vonni a segítő munkába Arad és Arad megye összes kereskedőit és iparosait. Az adóközők könnyítését szolgálja az a körülmény, hogy az adományokat havi részletekben is lehet fizetni. A Kamara Engel Gyulát, a Kiskereskedők Szindikátusának elnökét bízta meg azzal, hogy a mozgalmat a kis-kereskedők körében is megszervezze. Három napon belül a Kamarában írásban kell bejelenteni, hogy ki hány hónapra keresztül és mekkora részlet fizetését vállalja magára. A bejelentéssel egyidejűleg befizetendő az első részlet is.

— Nem tudta igazolni rész illetőségét a ezért törölték az állampolgársági listából. Vadas Gábor dédai (Maros megye) fateri igazgató 1918-ban Sármasón kért és kapott illetőséget. Később Sármasról áthelyezték Dédára s az igazgató ekkor ott kért illetőséget. Miután Sármason valóban volt illetősége, ezt Dédán is megkapta. A görögényi főszolgabíró 1933-ban átvizsgálta az 1924-ben fellektetett állampolgársági nyilvántartást s ekkor úgy találta, hogy Vadas Gábor állampolgársága nincs rendben. A írásbíróság elé került az ügy, ahol az ügyészség kérte Vadas Gábor törlesztését az állampolgársági listából. 1919-ben ugyanis a Consiliul Dirigent körrendelete úgy intézkedett, hogy csak azokat vehetik fel az állampolgársági listába akiknek már 1914. augusztus 1-én meg volt az illetőségük. A írásbíróság elfogadta az érvelést és Vadas Gábor törölté az állampolgársági listából Vadas a írásbíróság érvelését megfellebbezte a törvényszékhez, ahol azzal érvelt, hogy sármasi illetőségét még a Consiliul Dirigent körrendelete előtt szerezte meg; mivel azonban a sármasi közigazgatási levéltár a világháború alatt elveszett, az illetőségét alátámasztó igazoló okiratok is eltűntek s így állításait nem tudja igazolni. A törvényszék a fellebbezést elutasította. A tábla elé került az ügy. A tábla a fellebbezést szintén elutasította azzal az indoklással, hogy Vadas Gábor nem tudta a sármasi illetőséget igazoló okiratot felmutatni.

— MENEKÜLTEK ÖSSZEIRASA. A megyei prefektura a besszarábiai és északbukovinai menekültek tudomására hozza, hogy a belügyminisztérium július 12-én kelt 9392—1940. számú rendelete alapján, megérkezésüktől számított tíz napon belül kötelesek jelentkezni a megyei prefektura 9-es számú szobájában kőnapokon 12—1 óra között, hogy a bukovinai és besszarábiai menekültek megyei bizottságának táblázataiba felvegyék. Ezért az illetők minden birtokukban lévő személyazonossági okmányokat mutassák be. Egyidejűleg a menekültek tudomására adják, hogy csak azok kapnak segítyt, akik a fenti bizottság által kibocsátott beiratást tanúsító igazolvány birtokában vannak.

— Brallába költözik a nagyváradi Phoebus vasgyár. A nagyváradi Phoebus vasgyár esztergályos osztályának mintegy 120 munkása felmondó-levelet kapott a gyár igazgatóságától. A Phoebus vasgyár ugyanis még ez év elején elhatározta, hogy a brailai anyavállalathoz költözik és a nagyváradi üzemet megszünteti. A költözés már hónapok óta folyik és július 27-én fejeződik be. A munkások nagyrésze nem volt hajlandó Brallába költözni, ezért történtek az elbocsátások.

— Az összes nyugdíjasok figyelmébe. Értékteltesnek azon nyugdíjasok, akik a Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesülete irodájában, Str. Eminescu 20 sz. alatt tüzfát előjegyeztek, hogy a tüzfát az át sürősen fizessék be. Az elnökség.

— A MEQYEI PREFEKTURA FELHIVJA azokat a személyeket, akik bejelentették, hogy beszarábiai és északbukovinai illetőségűek és hazájuk kivánnak térni, hogy július 19-én, pénteken jelenjenek meg a megyeháza 9-es számú szobájában, hogy bizonyos személyi adatokat adjanak át a visszatérő személyekről készülő kimutatást illetően.

— KÖZEL 27 MILLIÓ LEIT GYÚJTOTT A VÖRÖS KERESZT. Bucuresztől jelentik: A Vörös Kerestet hétéven estig 26 millió 627 ezer 915 leit gyűjtött a besszarábiai és északbukovinai menekülteknek.

— AMERIKANAK ÜVEGSZEMEKRE VAN SZÜKSÉGE. A háború következtében a szállítási nehézségek miatt az Egyesült Államokban nagy hiány mutatkozik üvegszemekben. Eddig ugyanis ezeket Németországból, vagy az azóta protektorátussá lett Csehországból importálták Amerikába. Az Egyesült Államoknak nincs üvegszem-ipara és nincsenek szakmunkásai. Szakértők szerint, ha Amerikában üvegszem-ipart akarnának felépíteni, akkor egy esztendőig tartana, amíg azt élelkepes iparrá szervezhetnék. Sok százezerre becsülhető azoknak a száma az USA-ban, akiknek szemserülés következtében üvegszemekre van szükségük.

— KISEBBSÉGEK AKIKRŐL NINCS HIR BUKOVINÁBÓL VAGY BESSZARÁBIÁBÓL. A Magyar Népkezség, valamint a Német Népkezség által írott külön-külön felhívással fordultak a magyar, illetve a német kezséghez és azon keresztül szólították fel tagjaikat, ha az orosz megszállás következtében Besszarábiában, vagy Északbukovinában hozzátartozók maradtak, akikről nem kaptak híreket, hogy azt jelentsék be a temesvári Magyar Házban (Temesvár, Bul. Regina Maria 8.), vagy a német otthonban (Lönovici, ucca 2. szám) alatt. A jelentés alkalmával tartandó esetében az ezred és a század közlése szükséges. polgári tisztviselőknél, vagy munkásoknál az utolsó munkahelyük és címük. Ugy a magyar, mint a német népkezség által írották mindent megtesznek az érintettek felkutatására.

— Leartták a termést a vábor-egények. Brassó-ból jelentik: A szentpéteri csendőrség jelentése alapján a brassómezei csendőrszámnyparancsnokság 8. augusztus csendőrküldönetvénye, valamint a brassói rendőrség detektívtel lefogtak és Brassóba szállítottak egy 47 családból álló cigánykaravánt. Valószínűleg látszik, hogy a Moldovából jött cigánykaraván követte el az utóbbi hetekben történt lopásokat és fosztogatásokat. Kihallgatásuk alkalmával a cigánytábor vezetői beismerették, hogy az elmúlt napokban levágták Szerbtelek község határában a be nem érési gabona egy részét. Ezzel mintegy 35—40 ezer lei kárt okoztak a község lakosainak. Kihallgatásuk folyik. A bűnüldözési hatóság az ügyészségnek a karaván többi tagjait odig őrszóra kísérve, visszatoloncolják Moldovába.

A nap humora

Egy skót csónakázni ment és felborult. Szerencsére a közelben volt egy halász, aki odavezette hozzá és így szól:

— Add ide a kezedet, kihuzlak.
— Adni? — szót a skót — egy írást. És elmerült.

Hacsakát lakásából éktelen lármá és cöbrümpölés hallatszák át a Sajóék lakásába.
— Te, — mondja Sajóné — micsoda lármá van a Hacsakéknál?

— Ugy látszik, — válaszolta Sajó — most verik ki egymás fejéből a nyaralás tervét.

— A vasuti lékező ellopta egy vonathan alvó katonatiszt csizmáit. Csikszereda, Milán Grozeanu hadnagy Comanesti és Gyimesbükk állomások között elálmósodott a személyvonat egyik másodosztályú kocsiában, lehúzta csizmáit és elaludt. Comanesti állomáson felébredt és észrevette, hogy csizmái eltűntek. A csendőrség érvényes vizsgálatot kezdett. Kiderült, hogy Costache Moise a Simbria állomáson vesztő téhervonaton fékezője lopta el a csizmát, amit meg is találtak nála. A tolvai fékező ellen eljárás indult.

— Csak íómódu angol gyermekek szállhatnak partra az Egyesült-Államokban. Newyorkból érkező hírek arról számolnak be, hogy az Egyesült-Államok kormánya megváltoztatta azt az engedélyt, amely az angliai gyermekek szállítására vonatkozik. Az új rendelkezés értelmében ezeket a gyermekeket is a bevándorlási törvény szabályai szerint kezelik és csak azok léphetik át az Egyesült-Államok határait, akiknek elegendő anyagi eszköz áll rendelkezésére és akiknek utazási költségeit nem külföldi állam fedezi. Ilvenformán csak íómódu szülők gyermekeit szállhatnak partra Amerikában és az angoloknak az a terve, hogy az állam költségén szállítsák ki a gyermekeket, nem sikerült. A Newyork Times írja: Egy legutóbb befutott angol személyszállító gőzösön 1268 gyermek érkezett az Egyesült-Államokba. Az angol gyermekek között van Duff Cooper propagandáügyi miniszter kilencéves fia, valamint Hudson földművelésügyi miniszter két gyermeke is.

Finnország kártérítést fizet Szovjetországnak

Helsinkiből jelentik: Szovjetorszország március óta kéri Finnországot, hogy szolgáltatassa vissza azokat a közjavakat, melyeket Szovjetországnak átadott területekről szállítottak el. Most a finn államtanács Callio elnökleje alatt elhatározta, hogy ejeget tesz a Szovjetek kérésének és az elszállított tárgyakért megfelelő összeget fizet Szovjetországnak.

— Módosították az aranykermelés után fizetendő prémiumot. A Monitorul Oficial július 12-iki száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében az aranytermelés után fizetendő prémiumról szóló 1940. április 11-iki minisztertanácsi jegyzőkönyvet olyképen egészítik ki, hogy a 229.999.99 leies kilogrammonkénti aranyáron felül 1940. április 11-iki hatállyal a következő prémiumokat fizetik: a) 20.000 leies kilogrammonkénti fix prémium, függetlenül attól, hogy az arany hányászata milyen formában történt. Ezt az összeget az arany átadásakor fizetik; b) Az aranyban szegény érc feldolgozását támogató prémium, amely aszerint változik, hogy az ércben milyen mennyiségű arany van. Ezt azok a nagy- és közép-termelők kapják, akiknek évi termelése a 12 kg finom aranyat meghaladja. Az utóbbi prémiumra vonatkozóan külön táblázatot állítottak össze. A kistermelők az a) pontban szereplő prémiumon kívül egységes, 93.332 leies kilogrammonkénti prémiumot kapnak.

— AMIKOR A GAZDOK SZENVED PLETVE-SZÉLYES SEBESÜLÉST. Tudósítónk lenni: Ferenczi József szatmári munkás kerékparálással ellátott egy fiatal embert, aki nem tudt idejében kitérni. Az elgázolt ember hal nélkül uszta meg a határat. Ferenczi ellenben kórházba került. Az orvosok közlése alapján ugyanis Ferenczi nagy ivben kirepült a keréknél nyeregből és ráesett a gyalogláró mellett álló kocsizékra. Ferenczi súlyos vesesérülést szenvedett, úgy hogy műtétnek kellett alávetnie magát. A műtét után Ferenczi állapot annyira súlyosbodott, hogy az orvosok nem bíznak felépülésében. A szerencsétlenül járt kerékparászt hazaszállították Braillon-uccal lakására, mert a kórházban már nem tudták ráta segíteni.

— Megjelent a „Korunk” nyári kettős száma. A 150. oldal terjedelmű nyári kettős szám mindenképp a világ eseményeinek jegyében áll. A hatalmas kötet központi magva, amely köré a lap tanulmányai sorakoznak a világhatalmak jelenlegi küzdelme. Aszódy János a Harciaszat alakulása című cikkében a nyugati háborúban érvényesült háromodori vizsgálat történeti távlatból. Bolyai Zoltán viszont a folyamatban levő háború és a gvarmagi kérdés összefüggéseit teszi szóvá. A nyugati háború időszaksít Berde László és Garval Jeno elemzését az angol mezőgazdasági életre illetve a francia gazdasági impérium kérdéseiről. Nagy terjedelmű tanulmány foglalkozik a közéleleli államokkal, egy másik írás a japán—kínai háború eddigi eredményét összegezi. Elbeszéléseket Csömöri József, Hollós Korvin Lajos és Veres Péter írtak. József Jolán ebben a számban fejezi be irodalmi eseményé József Átrila életrajzát. A Kulturkrónika és Szemle című rovatokban 30 kisebb cikk foglalkozik a legfrissebb kulturális és könyvesemléyekkel. Előfizetni öhatóknak ingyen küld mutatónyászmatot a kiadóhivatal: Cluj, Cal. Gen. Dragalina No. 108.

— Medveczky Bella: Havasi vihar meg el ebben a könyvben a jól temperált levegőjű svájci szanatórium lakói fölött Végtelen fehérségű téli éjszaka szinte mozdulatlanul állnak a fenyők a szanatórium lakói ki- és behurcolkodnak a terraszoktól záródó altájak. orvosok serege, halkán társó személyzet vigyáz a betegekre. A látszat, a külszin nyugalmat, jól olajozott sínken futó egyhangú életet mutat, ha csak közönyös átutazó vendég tekint be a szanatóriumba. Az író azonban, mint Lesage „Sánta öröge”, melyen a látzatok mögé tekint, megnyitja előttünk a szanatórium betegszobáit épp úgy, mint ahogy az orvosok, a szanatórium tulajdonosai és személyzete s kezeyellenl őszinte röntgenlencsége elő kerülnek s ahogy a fűhóvónán porzani kezd a hegyescsok hátakarója és nyögve hajladoznak a máskor mozdulatlan fenyők a szanatórium vihara is végigszálk a havasi világha zárt rabok élete felett Száz meg száz embersors kerül a vihar utáiba és ebben a fojtott levegőjű drámában sorra tárulnak fel a legmélyebb emberi rétegek, vágyak, ösztönök. Sokan belepusztulnak s csak az erősek mennek tovább szebb, verőfényesebb napok felé. Hatalmas létegetű regény a „Havasi vihar”, epikusan nagyvonalú szivremektetően érdekes igazi emberi dokumentum Medveczky Bella: Havasi vihar. Athenaeum kiadásában, szép kiállításban és vászonkötésben, 327 lap, ára kötve 228,— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj, Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

— A „Consum” legújabb számában a készülő gazdasági törvényekről és a kereskedelem aktuális kérdéseiről, új iparvállalati alapításokról, közmunkákról és közszállításokról, a pénzpiac és tőzsde legújabb eseményeiről első forrásból számol be a Consum. Kérjen mutatónyászmatot a kiadóhivatal: Cluj, Str. Regina Maria 48.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK

ANGEL Gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESC Gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16.
KESZTI Gyógyszerész, Strada Mărăsesti

SPORT KOZLONY

A Rapid—Ferencváros döntő augusztus végén lesz

Bucuresti. Mint ismeretes a KK döntőjébe a magyar bajnok Ferencváros és a bucuresti-i Rapid csapata került. A legutóbbi tervek szerint az első mérkőzést július 21-én Bucarestben, a másodikat pedig július 28-án Budapesten kellett volna játszani. Érdekesnek tartjuk, hogy a KK ügyeivel kapcsolatban leközülték Gidófalvy Pál dr. magyarországi miniszteri biztos nyilatkozatát, amelyet Szabadkán tett, ahol végignézte a Rapid és Gradianszky eldöntetlenül végződött küzdelmét.

Gidófalvy Pál dr. a döntő sorsáról — amelybe tudvaleg a bucuresti-i Rapid és a Ferencváros csapatai kerültek — a következőket mondotta: Az a véleményem, hogy az őszi idény

előtt, vagy annak leelején lejátszásra kerül a Ferencváros—Rapid KKK döntő.

Iuga Livius, szövetségi főtitkár, aki ugyan-csak Szabadkán járt, az úgyszólván a következőket mondotta:

— Bucurestiből való elutazásom előtt beszéltem az ottani magyar követséggel, ahol azt a felvilágosítást kaptam, hogy szerintük a Ferencváros—Rapid mérkőzést bármikor, azonnal is le lehet játszani. A román hatóságok a legnagyobb készséggel állottak a mérkőzés tervének és gondolatának szolgálatába. Bucarestben a Ferencváros—Rapid mérkőzés minden eddigi csúcsot megdönt és a román szövetség máris arra gondol, hogy póttribünöket épít az Anef stadionban.

Az AAC ifjusági teniszversenyének eredményei

Szombaton és vasárnap zajlott le nagy érdeklődés mellett az AAC ifjusági teniszversenye. A kitűnően megrendezett verseny teljes egészében bizonyította az egyesület tenisz-szakosztályának azt a lényeges törekvését, hogy megfelelő utánpótlást neveljen. A küzdelmek során nem egy fiatal versenyző játéka volt kellemes meglepetés, különösen a küzdenitűdás, akarat-erő és lelkesedés terén. Ezt a megállapítást legjobban az a tény jellemzi, hogy az eredmények között meglepően sok háromszertes mérkőzés volt, ami egyébként az erők kiegyensúlyozott voltára is rávilágít. A fiúk között a legteljessebbek a következők voltak: a 15 éves Ambrus Dezső, Török Tamás, Láng Rezső, Steingasser Mihály és Brunhuber Károly. A lányok között pedig Berthe Márta, Varga Ibi, Derecskey Judit és Liptay Hermin.

A verseny, amelynek néhány elmaradt döntőt hétfőn honvonalították le, a következő részletes eredményeket hozta:

Fü-egyes: (20 induló): Rögner IV.—Győrv 6:2, 1:6, 6:0. Haász—Schiff 8:6, 6:4. Apponyi—Pewzner 6:2, 6:1. Ambrus—Molnár II, 6:3, 6:1. Láng—Valkó 6:2, 6:2. Török—Schronk 6:2, 6:2. Brunhuber—Hoffmann 6:4, 6:2. Haász—Apponyi 6:2, 6:2. Steingasser—Derecskey 6:3, 6:0. Ambrus—Löcs II, 6:4, 3:6, 8:6. Hatalmas küzdelemben nyert Ambrus! Láng—Molnár I, 6:2, 6:2. Török—Brunhuber 4:6, 6:2, 6:2. A pöttömnyi Brunhuber hősies ellenállást tanúsított. Steingasser—Haász 6:1, 6:1. Ambrus—Láng 4:6, 6:4, 6:1. Török—Steingasser 2:6, 6:2, 6:1. Ambrus—Török 1:6, 7:5, 6:4. Ez a mérkőzés volt a verseny legizgalmasabb küzdelme. A szívos Ambrus megérdemelten nyert Török ellen, akinek a második szettben 5:3 állásnál két meccslabdája volt! A fü-egyes végeredménye: Első: Ambrus Dezső, második: Török Tamás, harmadik: Láng Rezső és Steingasser Mihály.

Leány-egyes: (12 induló): Hoffmann—Frint 6:2, 7:5. Taraba—Fényes 6:2, 6:4. Berthe—Taraba 6:1, 6:2. Varga—Hoffmann 6:2, 6:4. Liptay—Boros 6:4, 6:3. Berthe—Derecskey 2:6, 6:4, 6:1. Varga—Liptay 3:6, 6:1, 6:3. Berthe—Varga 6:0, 6:4. A leány-egyes végeredménye: Első Berthe Márta, második Varga Ibi, harmadik Derecskey Judit és Liptay Hermin.

Vegyespáros: (12 induló): Taraba, Láng—Fay, Papp 6:4, 6:3. Hoffmann K., Hoffmann V.—Frint, Apponyi 6:3, 6:3. Fényes, Török—Müller, Löcs II, w. o. Derecskey, Rögner IV.—Liptay, Schiff 6:2, 7:5. Berthe M., Ambrus—Taraba, Láng 6:2, 6:0. Varga, Steingasser—Hoffmann K., Hoffmann V. 6:0, 6:0. Boros, Berthe L.—Fényes, Török 6:3, 7:5. Bogdán, Brunhuber—Derecskey, Rögner 6:3, 4:6, 6:4. Berthe M., Ambrus—Varga, Steingasser 6:1, 6:0. Bogdán, Brunhuber—Berthe M., Ambrus 6:2, 6:2. A döntőt az elsőosztályú versenyzőnek számítóg Bogdán Szidi nagyszerű játékaival a kiegyensúlyozottabb együttes nyerte. Végeredmény: Első Bogdán Szidi, Brunhuber Károly. Második: Berthe Márta, Ambrus Dezső. Harmadik: Boros Magda, Berthe László és Varga Ibi, Steingasser Mihály.

Fü-páros: (8 induló): Török, Ambrus—Löcs II, Molnár I, 6:2, 6:4. Apponyi, Derecskey—Valkó, Papp 3:6, 6:1, 6:4. Berthe—Rögner IV.—Győrv, Deuschenschmidt II, 6:1, 6:0. Láng, Steingasser—Haász, Brunhuber 4:6, 6:3, 7:5. Izgalmas küzdelem után szerencsés győzelem. Török, Ambrus—Apponyi, Derecskey 6:1, 6:0.

Berthe, Rögner IV.—Láng, Steingasser 6:3, 4:6, 9:7. Ez volt a párosverseny legszebb és legnagyobb mértékű mérkőzése. Török, Ambrus—Berthe, Rögner IV. 6:2, 7:5. A döntőben Török kiváló játékaival szereztek meg a győzelmet. A fü-páros végeredménye: Első: Török Tamás, Ambrus Dezső. Második: Berthe László, Rögner István. Harmadik: Apponyi Gyula, Derecskey Károly és Láng Rezső, Steingasser Mihály.

Akik a versenyeket végignézték, meggyőződhetek arról, hogy a mindvégig teljes sportszerűséggel küzdő fiatal versenyzőkből rövidesen több kiváló játékos válik. A zökkenőmentes, mintaszerű rendezésért Limbeck Jenő szakosztályi titkárt illeti a dicséret. Közreműködött még a rendezésben Berthe László is.

Itt jegyezzük meg, hogy pénteken kezdődik az AAC felnőttek részére rendezendő teniszversenye. A verseny, amelyen résztvesz a nagyok mellett a fiatal tehetségek egész sora, vasárnap estig tart. Az atlétika tenisz-szakosztályának kitűnő vidéki gardája is megjelenik az érdekesnek ígérkező küzdelmeken.

Gunder Hägg az új svéd Narmi 3:51.8-at futott 1500-on

Stockholm. A svéd atlétikai körököt most Gunder Hägg-nek, a vidéki 1500-as futónak szédületes „kiugrása” tartja izgalomban.

Hägg nem ismerték rossz futónak a múltban sem. Hiszen volt már 15:00.8 mp-es 5000-es eredménnyel is. De ilyen akad Svédországban jöegynéhány.

Vasárnap azonban Östersundban verseny volt és ezen Jansson Kälerne (Henry Jonsson új neve), Hagström és mások is indultak. Mindenki azt hitte, hogy Jansson és Kälerne között káprázatos küzdelem lesz. Ez nagyjából így is volt, azt azonban senki sem hitte, hogy ez a küzdelem harminc méterrel a fölényesen győző Hägg mögött fog lezajlani.

Hägg rajt után rögtön élre állt. A 60 mp-es 400-nál még együtt volt a mezőny, a 2:02-es 800 azonban már 10 méter előnyt jelentett számára. Hägg tovább gyurta az iramot és nem roppant össze. 3:06 volt az utolsó 300-ast pedig töretlenül lendülettel 45.8 mp. alatt hátrázta végig. Ideje 3:51.8 lett. Janssoné 3:56.2, Kälerne-é szintén 3:56.2

A svédek persze nem tudnak hova lenni az örömtől, hogy Hägg így befutott. Rövidesen besorozták a jövő héten a 2000 méteres világsúcsért rajtoló mezőnybe. Hägg azonban nem sikítató akar lenni, hanem a 3000-es akadályfutásra készül. A svédek azt hiszik, hogy a szeptember 7-8-iki helsinki-i svéd–finn viadalon 8:50-re fogja futni a 3000 méteres akadályversenyt!

**O BETILTOTTÁK A HIVATÁSOS SPOR-
TOLÁST FRANCIAORSZÁGBAN.** Vichyből jelentik: Az ifjuság és család minisztériuma be-
tiltotta a hivatásos sportolást Franciaország-
ban. Hír szerint a kormány sportügyi osztályá-
nak élére Jean Borotrat, a világhírű teniszjáté-
koszt állítják.

**O Élénk érdeklődés a Hungária játékosai
íránt.** Budapest. A feloszlott Hungária játékosai
íránt igen élénk „kereslet” nyilvánul meg. A
BSZKRT Bírót és még több Hungária játékost
szeretne szerződtetni, míg a WMFC máris le-
szerződtette Szabót, Kist és Négyesit. Dudással
is tárgyaltak, de ennek a játékosnak igen ma-
gas volt az „árfolyama” és így szerződtetésétől
eltekintettek.

Okölvívó világhírű

Németországban az otthon tartózkodó, vagy honi szolgálatot teljesítő ökölvívók egyik versenyét a másik után vívták. Legutóbb Brandenburg-kerület válogatottja 12:4 arányban győzött Niedersachsen együttese ellen. Stettinben nagy-
szabású versenyt rendezett a Hitlerjugend. Boroszóban a vasutasok válogatottja simán elporol-
ta Posen együttesét. Rostockban a német válogatott két kitűnősége, Nürnberg és Graaf szerepelt sikerrel. Bécsben a floridsdorfiak rendez-
tek pompás versenyt és így tovább...

Lazzari, az olasz válogatott ismert nehézsúlyu tagja is felcsapott profinak. Lazzari többször szerepelt Budapesten is. 1937. óta állandóan megnyerte az olasz nehézsúlyu bajnokságot, 1939-ben, Dublin-ban az EB-n második lett, a svéd Olle Tandberg mögött.

Dél-Amerikában, pontosabban Santiagóban (Chile) Kid Tunero, az ismert kubai ökölvívó-kitűnőség bemutatót vívott Fernandez-ze, a kétszeres csillei bajnokkal. A mérkőzésen annyira kimélték egymást, annyira feltűnően „mókáztak”, hogy a közönség végül is meg akarta verni őket. Ettől ugyan a rendőrség közbelépése megmentette a két öklözőt, a csillei ökölvívószövetség azonban szigorú büntetést szózott rájuk. Tunero egy évig nem szerepelhet Csillében, azon kívül köteles 4000 peso büntetést fizetni. Fernandez-től elvették mindkét hainoki címét és hat hónapig nem vívhat mérkőzést! Német–szlovák válogatott ökölvívóviadal lesz július 21-én Klagenfurtban. A szlovák válogatott keret Kuss vezetése mellett máris szorgalmas munkában van.

O Ma, szerdán este 7 órakor AAC oldboy—Fogarassy-üzem tréning-mérkőzés.

**O Szablóczky vándorúj-mérkőzések vasár-
napi időbeosztása.** Délelőtt 9.30 Gloria—Unirea, 10.45 Astra—Hakoah. Délután 5.30 Bírók—Crisana, 6.45 ATE—AAC. A mérkőzések az AAC-pályán lesznek megtartva. Felkéretnek az oldbovs-játékosok, hogy a kitűzött időben pontosan jelenjenek meg.

O Vasárnap délután háromnegyed 4 órakor az AAC-pályán ATE—AAC törpe-mérkőzés.

O Hesinkiben vendég szerepel Ke en. Budapest. A kitűnő magyar hosszútávú futót, aki nemzetközi viszonylatban is elsőrendű. Helsinki-be hívták. Kelen augusztus hónap folyamán fog Helsinkiben versenyezni.

O Augusztus 20-án indul a magyar nemzeti bajnokság. Budapest. A magyar nemzeti bajnokság augusztus 20-án indul. Az MLSz határozata értelmében a magyar nemzeti bajnokság első őszi fordulóját augusztus 20-án lesz.

O Vidor az Ujpestben. Budapest. Vidor, a Hungária tehetséges fiatal csatárjátékos az őszi szezontól kezdve valószínűleg az Ujpest csapatában fog szerepelni.

TEKESPORT

A temesvári Victoria Aradon játszik vasárnap

A temesvári vasutascsapat vendég szereplése után, vasárnap ismét a szomszédváros egyik reprezentánsa, a Victoria szerepel Aradon, mikor is az Infracirea és Prieteni vendégeként, a két aradi együttes ellen mérkőzik.

AZ INFRAIREA EGYÉNI TEKEVERSENYE szombaton és vasárnap kerül a Nagy Béla vendéglő versenypályáján lebonyolításra. A szombaton este 8 órakor kezdődő verseny hat első helyezettel értekes tiszteletdíjazásban részesül.

A PRIETENI—INFRAIREA EMLÉKZASZLO TEKEVERSENY második fordulóját, az Infracirea vasárnapi egyéni versenye és a temesvári Victoria vendég szereplése miatt, az eredeti kitűzött vasárnapi időpont helyett, csütörtökön este fél 9 órakor kerül lebonyolításra a Prieteni-pályán. A B. csapatok 8.30-kor, az A. csapatok pedig 9.30-kor mérkőznek.

A TEKEKÖRZET ELNÖKSÉGE ÉRTESETI a tanács tagjait és az egyesületek képviselőit, hogy hétfőtől, július 22-étől kezdve, minden hétfőn ismét megtartja a körzeti értekezleteket és kéri az érdekeltek pontos megjelenését.

A BIRÓTANFOLYAM RÉSZTVEVŐIT KÉRI a bíró tanfolyam vezetősége, hogy július 22-én, hétfőn este 8 órakor a Husiparcsok székházában levő körzeti helyiségben pontosan és teljes számban jelenjenek meg, mert az elméleti és gyakorlati oktatás most már heti két órai előadással megkezdődik.

KOZGAZDASÁGI KOZLONY

KOZGAZDASÁGI HIREK

Németország és Olaszország tulsulya érvényesül az ország külkereskedelmi forgalmában

A harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek iránti kérelmek elintézése

A behozatali igazgatóságon most dolgoznak a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek iránti kérelmek elintézésén. Általában, ebben az évnegyedben kedvezőbb feltételekkel elégíthetők ki a behozatali igénylések, mint hitték. Az elsőrendű szükségleti cikkek iránt nagy az érdeklődés, a fényüzési cikkek iránti érdeklődés viszont csökkent. Kétségtelen, hogy a behozatal terén az az elv ér

vényesül majd, hogy a Balkánszövetség államaival és a Közelkelettel behatóbbá kívánják tenni a kapcsolatokat. Az ország külkereskedelmében Németország és Olaszország tulsulya érvényesül, ami — állapítják meg gazdasági körökben — természetesen is. Érdekes, hogy rövidesen ismét helyreállítják a kapcsolatokat Hollandiával, Belgiummal, Dániával és Svédországgal.

Hat százalékkal kevesebb az idén a bevetett termőterület

Bucarestből jelentik: Az iga- és kétkézimunkások hiányok valamint a kedvezőtlen időjárás következtében attól lehetett tartani, hogy az ország termőterületének igen tekintélyes része marad bevetetlenül. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentést adott ki, amely az ország egész területének mezőgazdasági helyzetéről tiszta képet ad. Az idel vetési munkálatokról szóló végleges kimutatás a következő:

A hivatalos adatok szerint a folyó mezőgazdasági évben 12 millió 600 ezer hektár területet vetettek be, a múlt évi 13 millió 400 ezer hektárral szemben.

A bevetett területekből 263 hektárt elmosott a víz. A mezőgazdasági tervben előirányozott négyezer hektár rizstermelésre alkalmas területek főbb részét szintén elöntötte az árvíz. Gyapottal az előirányozott területnek csak 33 százalékát lehetett beültetni. Ősziárpat 1.052.000 hektárral vetettek az évi átlagos 1.500.000 hektárral szemben.

A földművelésügyi minisztériumban az idel termés-

hozadékkal kapcsolatban a következő becsléseket eszközölték: A kedvezőtlen időjárás miatt 1.500.000 hektárt vetettek be búzával, a hektáronkénti hozam nem haladja meg az 900 kilót, tehát a várható hozam 162.000 vagonra tehető.

Tengerre vonatkozóan még ezidőszáig becslések sincsenek.

Repcét 30 000 hektárral területen termeltek, a termést már learatták és a őszelés már megkezdődött, mégpedig az esőzések miatt kedvezőtlen körülmények között, sőt egyéb károk is mutatkoznak. A termés nem haladja meg az 800 kilót hektáronként, tehát az összes termés repcében 15.000 vagon.

Őszi árpat 560.000 hektárral területen termeltek. A hektáronkénti hozam 1.500 kiló. Az össztermelés előreláthatólag 84.000 vagon lesz.

A mezőgazdasági szindikátusok szövetsége arra kérte a kormányt, hogy a buza minimális árát 118.000 leiben állapítsa meg vagononként. A kérést a mezőgazdasági munkabérek és géparak emelkedésével okolják meg.

A kormány elvárja a vállalatoktól, hogy anyagi áldozatok árán is folytassák a munkát

Hasonló értelemű körlevelet küldött szét az aradi Kereskedelmi és Iparkamara is

Temesvár. A temesvári munkügyi vezér-felügyelőség körlevelet intézett az iparvállalatokhoz, amelyben utal arra, hogy egyes vállalatok a gazdasági nehézségekre való hivatkozással személyzetük csökkentésének, illetve részleges, vagy teljes üzemszüneteltetésnek a gondolatával foglalkoznak. A munkügyi vezér-felügyelőség körlevelében hangsúlyoztatja, hogy a nemzetgazdasági minisztériumnak legutóbb ebben a tárgyban kiadott rendelete érelmében szigorúan tilos a vállalatok alkalmazotti létszámát csökkenteni, illetve az üzemet leállítani. A rendkívül súlyos helyzetre való tekintettel a kormány elvárja a vállalatoktól, hogy szükség esetén anyagi áldozatok árán is, tovább folytassák a termelő munkát és ezzel megakadályozzák a munkanélküliség növekedését. A körlevelél végül rámutat arra, hogy kizárólag a minisztérium által kiadott különleges engedéllyel hajtható végre személyzeti létszámapasztás, vagy üzemszüneteltetés, tehát nemcsak a teljes, hanem a részleges üzemszüneteltetés is tilos. A rendelkezés elleni kihágásokat az ellenőrzéssel megbízott hatóságok szigorú bírságokkal sújtják.

Hasonló értelemű körlevelet küldött szét az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége is.

— Bizottság létesült a husfogasztás egyszerűsítésére. A földművelésügyi minisztérium kötelekben megalkult a husfogasztás egyszerűsítésére létesített bizottság. A bizottság elnöke P. Nemoianu államtitkár, tagjai pedig: dr. J. Radulovici állattenyésztési vezérigazgató, O. K. Constantinescu tanár, dr. Geo. Gescu, Romi Costea, I. Marian és M. Borceanu.

— A közlekedési részvények láttamozása. Mint már megirtuk a közlekedési részvények láttamozása megkezdődött. A részvényeket a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő bizottsághoz kell bejelenteni, az előírásoknak megfelelő kimutatás kíséretében.

— HATSZÁZMILLIÓ LEI ÉRTÉKŰ GYAPIU ÉS 6000 TONNA GYAPOT BEHOZATALA. G. Leon dr. tanár, nemzetgazdasági miniszter és a pénzügyminisztérium ideiglenes vezetője intézkedett, hogy jelentős mennyiségű gyapjú és gyapjúbehozatal eszközöskére megfelelő hittel nyiltsanak. Törökországból, a hadsereg szükségleteinek fedezésére 600 millió lei értékű gyapjút, Törökországon keresztül pedig 6000 tonna gyapotot hoznak az országba.

— A CFR összeírja a vagonállományát. A vasút vezérigazgatósága rendeletet küldött az állományokhoz a vagonpark összeírásával kapcsolatban. A vagonpark összeírásával a CFR tudni akarja, hogy hány vagon van jelenleg az egyes tartományokban, illetve körzetekben forgalomban, használható és hány van javítás alatt. Az összeírás július 21-én reggel nyolc órakor kezdődik és estig tart.

— Érvényesek az 1937., 1938. és 1939. évből való váltóürlapok. A pénzügyminisztérium — múltán tudomására került, hogy visszautasítják az 1937., 1938. és 1939. évi kibocsátású váltóürlapok vásárlását — a közönség és különösképpen a pénzügyintézetek tudomására hozza, hogy a váltó- és bélyegzések akkor is érvényesek és használhatók, ha a kiadási évet jelző bélyegző más évből származik, mint amikor vásárolják és felhasználják.

Clodius dr. tanulmányutja Magyarországon

Budapest (Rador). A Német Távlelrajzi Iroda jelenti: Clodius dr. Németország követe, aki kereskedelmi küldöttséget vezetett Budapestre, tegnap látogatást tett a német-magyar kereskedelmi kamaránál és beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, milyen nagy fontosságot tulajdonít a birtalom a német-magyar árucserének, Clodius dr. Kecskeméten is volt, ahol a gyümölcs- és lőszékpiacot tekintette meg.

Nagy összegeket folyósít Erdélyben földvásárlásokra a BINAG

Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy az állam birtokelővételi jogának gyakorlására és mezőgazdasági hitelek folyósítására a kormányzat a BINAG állam pénzügyintézetet bízta meg, amely főközhatalmat az egész országban képviselte. A BINAG — hivatalos megállapítás szerint — több mint 800 millió lei összegben folyósított eddig hosszú lejáratú kölcsönöket, nagyobb részt kisgazdákknak. A folyósított kölcsönök díszlege átlag 8—20 ezer lei között ingadozik. Az intézet Erdélyben és Bánságban különösen a földvásárlásokat támogatja, azontúlül mezőgazdasági gépek beszerzésére, vetőmagvásárlásra, állathizlálásra folyósított jelentékenyebb összegeket.

Kézmlipari és ruházati cikkekben a piac gyenge, a magas árak miatt a fogyasztók nem tudják fedezni szükségleteiket. Az élelmiszerpiac helyzete megfelel a szokottnak, a bevásárlások csaknem teljesen megszűntek — eltekintve a napi szükségletektől. Bizonyos vonatkozásokban zsiradékhiány észlelhető. Ez a helyzet azonban néhány napon belül megszűnik.

A Németország és Délkelet-Európa közötti áruszállítványozás ügyét irányító bizottságnak, amelyet azért létesítettek, hogy a német vasutakat tehermentesítse az egyre növekedő áruforgalomtól, az a feladata, hogy amennyire lehetséges, a dunai hajóforgalomra terelje át az áruszállítványokat. Minden olyan árut, amely elbírja a hosszabb ideig tartó szállítást, a jövőben hajóval szállítanak.

„Állandó fabizottság” elnevezéssel a földművelésügyi minisztériumban bizottság alakult a termelés, a forgalom és a fogvasztás megszervezése, összehangolása és ellenőrzése végett, tekintettel a hadsereg és a polgári lakosság szükségleteire, úgy bel- mint külföldi vonatkozású gazdaságpolitikai kérdésekben. A bizottság tagjai: P. Nemoianu államtitkár mint elnök, P. Ioan mérnök, dr. V. Dinu vezértechnikár, valamint Molotajevics mérnök, Grozescu mérnök és Zeicu mérnök erdészeti igazgatók, mint tagok.

A Britania angol-román biztosító rt. cég elnevezését a nemrégiben megtartott közgyűlésen Britania Román Biztosító rt.-re változtatta meg.

A Kiskapus—kuzsiri vasipari vállalat az 1928—35. évekről, részben ingatlan elérték telenedés, részben egyéb címen 427 millió lei veszteséget mutat ki múlt évi mérlegében. Ennek a veszteségnek a leírására a vállalat február 13-án tartott közgyűlésen elhatározta az alantóknak 860 millió leiről 430 millió leire való csökkentését. A minisztertanács június 27-én jóváhagyta az alaptőkeleszállítást.

Jelentős mennyiségű manila-fonal, raffia és rézszulfát behozataláról gondoskodott a nemzeti szövetkezeti intézet, a behozott tételeket az intézet vidéki lerakatai útján hozták forgalomba. Mivel a manila-fonalat és a rézszulfátot vámkedvezményvel hozta be, a szövetkezeti intézet a szövetkezetek csakis földműveseknek — kévekkítés számára — és szőlőtermelőknek, salát használatra adhatják el a manilát illetve kákkövet.

Rádióműsor

Romania közönsége

SZERDA, JULIUS 17.

Bucaresti, Radio Romania, 13: Időjelzés, kulturális közlemények, vízállásjelentés, művészeti sport és különféle közlemények. 13.20: Patricia Motoi generakara. 14: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15: Közlemények.
Radio Románia. 19.50: Hírek magyarul.
Bucaresti, Radio Romania, 20: Időjelzés. Oala Calactián tanár előadása. 20.15: Stefania Savri román dalaikat énekel. 20.40: Hírek. 21: A rádió szimfónikus zenekara. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Hírek a külföldre fraciául, németül, olaszul és angolul. 22.40: A Keresztény Ifjúsági Énekkar. 23: A Metzner-négyes kamarazenekara.
Budapest, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Előadás, 18.40: Mursi cigányzenekara. 19.40: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Zongorahangverseny a magyar-német művészcsoere keretében. 20.55: Csevegés. 21.20: Zenekari hangverseny. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Farkas cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Tánclémez, 1.05: Hírek.
Belgrad, 13: Népdalok. 13.45: Lemezek. 14.30: Hírek. 14.50: Népdalok. 15.20: Gondonkahangverseny. 15.40: Hírek. 18.45: Előadás. 19.05: Drosz dalok. 19.35: Lemezek. 20.10: Hírek. 20.20: A Nemzet Orála. 20.40: Népdalok. 21: Aida Opera, lemezek. A szünetben hírek. 23.40: Hírek.

Legújabb jelentéseink:

Zárolták Amerikában az egykori Balti-államok hiteleit

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök rendeletet írt alá, amellyel Esztország, Lettország és Litvánia valamennyi amerikai hitelét zárolták. (Rador.)

Nem volt parlamenti felhatalmazása a háborúra a francia kormánynak

Az Oeuvre szenzációkeltő leleplezése — Az új német meglepetés: kórházhajó-otló

Amerika aggódik a tömeges angol menekülés miatt

Clermont Ferrand. (Rador.) Szenzációkeltő cikk jelent meg ma az Oeuvreben a következő címmel: „A háborút nem szavazták meg.” A cikkíró, Marcel Beon, történelmi visszapillantást vet a tavaly szeptemberében megkezdődött háborúra és elmondja, hogy 1939. szeptember 1-én a kormány a háborús hitelek megszavazását kérte a kamarától. Mielőtt a törvényjavaslatot megszavazták volna, szólásra emelkedett DALADIER miniszterelnök és REYNAUD pénzügyminiszter s mindketten hangsúlyozták hogy ezeknek a háborús hiteleknek megszavazása nem jelent egyben felhatalmazást a háború megindítására és erre vonatkozólag a parlamentnek változatlanul fenntartják a jogot. A képviselők egy része azonban nem nyugodott meg Daladier és Rey-

naud kijelentéseinek komolyságában és memorandumot terjesztettek a parlament elnöke elé, amelyben tiltakoztak, hogy a hitelmegszavazás alapján esetleg a parlament jóváhagyása nélkül háborúba sodródjék Franciaország. Másnap azonban, szeptember 2-án, öt órával az angol hadüzenet után a francia kormány, a megelőző napon a parlamentben tett ünnepélyes ígérete ellenére, saját elhatározásából megijezte a háborút Németországnak. Elküldötte az ultimátumot Berlinbe, anélkül, hogy a parlamentet összehívta volna és ezzel az 1939. szeptember 1-én, illetve 2-án a Franciaország élén állott kormány tudatosan megsértette az alkotmányt — felel be nagy feltűnést keltő cikkét Marcel Beon.

Külön kórházhajó-flottát szerveznek a németek az angliai támadás idejére

Berlin. (Rador.) A német hadvezetőség elhatározta, hogy nagyszámú cirkáló kórházhajóvá alakít át és azokat a kereskedelmi hajózás körébe osztja be. Ezeket a kórházhajókat a birodalom polgári zászlaja fog jengeni és ezeknek a kórházhajóknak nem lesz parancsnokuk. Vezetőjük egy főorvos és egy kapitány lesz. Az orvos fregattkapitány, vagy alvez. redesi rangban lesz és az felelős a hajón a kórházi szolgálatért, a kapitány pedig a kereskedelmi hajózáshoz fog tartozni és ő lesz felelős a hajó vezetéséért.

Új francia miniszter

Vichy. (Rador.) Pétain tábornagy, a francia állam főnöke René Bellint, a munkaügyi hivatal volt főtitkárát a francia kormányban az ipari termelés és a munkaügyek miniszterévé nevezte ki.

A német győzelem hatása a kelet-európai kisállamokra

Berlin. (Rador.) A kedd este megjelent német lapok megállapítják, hogy Franciaország legyőzettségével és Anglia befolyásának megszűnésével Közép- és Délkelet-Európában minden állam Németországhoz alkalmazkodik. Amíg a francia-angol befolyás uralkodott a kontinensen, addig a kis-államok egymással, ha nem is állottak harcban, mindenesetre súlyos ellentétek állottak fenn közöttük. Mióta a nyugati hatalmaknak ezt a széthúzásra igyekvő politikáját Franciaország legyőzésével megszüntették a tengelyhatalmak, a kisállamok csak a tengellyel való összeköttetést keresik és közöttük is elsimulnak az ellenséges érzések.

Amerikai aggodalmak az angol kormány költözködési tervével szemben

Berlin. (Rador.) A Fremdenblatt amerikai tudósítójának tollából hosszabb cikket közöl arról, hogy ugy az Egyesült-Államokban mint Amerika többi államában egyre növekvő aggodalommal figyelik Anglia sorsát. Ez az aggodalom nem annyira a közelgő német és olasz offenzíva kapcsán várható eshetőségekkel kapcsolatos és nem a várható angol vereséget latolgatja, hanem sokkal inkább abban az irányban táplál félelmet, hogy a saját hazájából menekülni kényszerülő Anglia az óceánparti földrészre viheti át azt a háborús légkört, amelytől az amerikai államoknak minden körülmények között meg kell menekülniök. A Churchill és Churchillek vezetése

alatt álló angolszász világbirodalom most vívja élethalálharcát és az európai kontinens eddig uraló angol klikk uralma lealkonyodóban van, felesleges tehát, hogy ez a kétségbeesett rezsim esetleges de könnyen bekövetkező megfutamodása esetén Amerikában találjon magának központot. Amerikának — írja a cikkíró — ragaszkodnia kell a Monroe-elvhez és nincs keresni valója az európai politika semmilyen megnyilvánulásában, a jelenleg dúló európai konfliktus egyetlen mozzanatában sem. A német birodalom, mely most új alapokra fekteti az európai életet, nyilván szintén átülteti európai fogalmazásba a Monroe-elvet és az európai államok békés együttműködésének megszervezése után tartós és termékeny békekorszakot ad az öreg földrésznek. A Monroe-elv — fejezi be cikkét az amerikai tudósító — Amerikát eddig megóvta minden rajtakívülálló konfliktusba való belekeveredéstől és most, hogy a hivatalos Anglia is menekülésre készen áll az „Amerika az amerikaiaké” elvet minden vonatkozásban érvényre kell juttatni.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

KOPENHÁGA. A Berlinske Tidende című lap azt írja, hogy Anglia és a tengelyhatalmak közötti közvetítésről szó sem lehet. Ha a békekötésre kísérlet is történnék, ez már eleve balsikerre van ítélve. Ilyen körülmények között az európai háború utolsó fejezetéhez közeledik.

LONDON. A Reuter-ügynökség jelenté Jeruzsálemről: Az ellenség tegnapi támadása alkalmával husz nagyméretű bomba esett Halárra és annak környékére. A kár azonban csekély.

BERLIN. A Német Távirati Iroda jelenté: Tegnapi óta Németország ismét megkezdte a távbeszélőforgalmat Spanyolországgal, a Baleari-szigetekkel és a Kanári-szigetekkel.

RÓMA. A Stefani-iroda jelenté, hogy Zor albán exkirály a maga és családja számára beutazási engedélyt kért az Egyesült-Államok kormányától. Kéréselmében közölte, hogy családjával együtt az Egyesült-Államok területén kíván letelepedni. A hatóságok még nem adták ki a kért engedélyt.

BERN. A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint a szövetségi tanács elhatározta, hogy a brüsszeli és a hágai követségek működését beszünteti és úgy intézkedett, hogy a követségi épületekben a konzulátusok iródját rendezzék be.

STOCKHOLM. A svéd kormány Ostóbból. Házából és Brüsszellel diplomáciai képviselőt visszahívta. A követekkel együtt a követségek személyzete is elutazott az említett helységekből. A jövőben ezeken a helyeken Svédországot csupán konzulátusok képviselik.

RÓMA. A Popolo di Roma foglalkozik Churchill legutóbbi beszédének azon részével, amelyben a brit miniszterelnök bejelentette, hogy valamennyi várost, a fővárost is beleértve, védeni fogják és inkább valamennyi pusztuljon el, semhogy ellenséges kézre kerüljön. Az olasz lap megállapítja, hogy ez az álláspont büntény a lakosság és az illető városok ellen.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésok ára előre fizetendő

LAKÁS

Négyszobás, fürdő- és cselédszobás magánház a Serban Vodă-uccában aug. 1-től 1500 leiért kiadó. Cim a kiadóban. 3201

Str. Mocioni 20. szám alatt négyszobás, modern lakás terrasszal azonnalra is kiadó. Érdeklődni lehet Piața Mihai Viteazul 11. szám alatt.

Földszintes

modern négyszobás lakás azonnalra, vagy augusztusra kiadó.

Ec. TEODORIU 3. 3152

VÉTEL-ELADÁS

Alig használt, modern sportkocsit eladó. Érdeklődni 2-7-ig. Str. Badea Cârțan 14. 3087

Helyszűke miatt különféle hasznos berendezési tárgy, butorok, képek, sürgösen eladók. Str. Turnului 1. I. em., ajtó 4. 3214

Böröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők, nagy ebédlöszönyeg, 2 darab kelin asztalterítő, festmények, eladók. Str. Moise Nicoară No. 9-11. I. emelet.

Eladók alkalmi áron, alig használt, nagyon szép női nyári ruhák, egyes butorok, darabok, fagyaltógép, stb. Cim a kiadóban. 3155

PUHA ÓLMOT VESZÜNK Cim a kiadóban

Keleti összekötők, Singer varrógép festmények, nagy ebédlöszönyeg, kelin asztalterítő, diványpárnák, dohányzóasztalok eladó. Megtekinthető 10-12-ig és délután 5-7-ig. Str. Moise Nicoară 9-11. I. 8.

INGATLAN

INGAILANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arad Bud. Carol 46. (Lakás agYanoit) Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLEK

Butort, szőnyeget, írógépet, kasszák, ezüsttárgyakat antik ókszeret veszek állandóan a legmagasabb áron. Keresek megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo, Fischer Eliz-palota. 2997